

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 27
Liepos - July 6, 1990

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savitės įvykiai

Amnesty International apkaltino Braziliją, kad ten policija tebekankina ir kartais net nužudo politinius kalinius, nors jau praėjo 5 metai nuo karinės vyriausybės pasitraukimo.

JAV armija prisipažino, kad Panamos invazijos metu dėl savųjų ugnies žuvo 2 JAV kariai.

Sov. S-gos organai įteikė Lenkijos vyriausybei dokumentų apie NKVD karių įvykdytas lenkų karių žudynes ir du masinius kapinynus, kur aukos buvo užkastos. Vienas kapinynas buvo atrastas prie Ostrochovo, 120 mylių į šiaurės vakarus nuo Maskvos ir antras — Miednoje miške, prie Maskvos-Leningrado greitkelio, į šiaurę nuo Kalinino.

Pagal ligšiolinius duomenis Indijos nacionalistų vadas Sabhas Chandra Bose, bendradarbiavęs su Vokietija ir Japonija ir veikęs prieš Britaniją, žuvo lėktuvo nelaimėj pakeliui į Japoniją 1945 m. rugp. 18, tačiau dabar daugelis liudininkų teigia matę jį Maskvoje po jo žuvimo datos. Min. pirmininkas V. P. Singh stengiasi jo likimą išaiškinti su Sov. S-ga, Britanija, JAV ir Japonija.

Matematikos mokslininkam ir kompiuterių specialistam pagaliau pavyko padalinti 155 ženklų skaičių į tris skaičių grupes, kurios negali būti toliau dalomos.

Leningrado miesto tarybai patekus į reformatorių rankas, bus bandoma gyventojų atsklausimo būdu nuspręsti, ar neatėjęs laikas grąžinti miestui senąjį — St. Petersburg vardą.

Kanados ministerio pirmininko Brian Mulroneo pastangos suteikti prancūziškai kalbančiai Quebeco provincijai specialų statusą ir išlaikyti ją Kanados sudėty, sugniužo.

Sovietinės Rusijos komunistų partijos vadu buvo išrinktas Gorbaciov reformų atkaklus priešininkas Ivan K. Pozniakovas.

Tik dabar buvo paskelbta, kad 1975 m. Rytų Vokietijos branduolinės energijos stoty vos neįvyko baisi katastrofa, kada visos reaktorių šaldančios vandens pompoms nustojo veikusios. Tik atsitiktinai vienos pompoms veikimas buvo atgaivintas ir išvengta radioaktyvinės katastrofos prie Greifswaldo miesto.

J. T. administracinis tribunolas išaiškino, kad J.T. neturi teisės atleisti iš pareigų savo tarnautojų, kurių atleidimo reikalauja juos atsiuntusi valstybė.

Izraelio policija areštavo palestiničių poetą Sha fik Habib už tai, kad jis savo eilėm, garbinančiom sukilimą, nuteikia palestiničius prieš žydus.

Sov. Rusijos reakciniai Aukšč. tarybos atstovai savo kalbose puolė Gorbaciov vedamą politiką, kaip neturinčią ideologijos, garbinančią kapitalizmą ir ardančią ginkluotąsias pajėgas ir sudarė didelio pritarimo iš kitų atstovų. Į Gorbaciov atsakomąją kalbą, kurioj jis pasmerkė stalinizmą ir teigė, kad partija sužlugus, jei atsisakys reformuoti — buvo reaguota labai šaltai.

Pietų Afrikos parlamentas panaikino įstatymą, draudžiantį juodiesiems naudotis baltųjų autobusais ir restoranais.

LIKĘ ĮSPŪDŽIAI IŠ KOPENHAGOS KONFERENCIJOS

(Tąsa iš praeito numerio)

Kanados Užsienio reikalų ministras Joe Clark toliau tęsė panašią mintį savo pareiškime, kuriame dėstė, kad CSCE procesas — iš tikrųjų, naujosios Europos evoliucija — priklauso nuo bendros nuovokos apie valdžių teises ir atsakomybes. Prieštaravimai tam supratimui gali pakenkti Europos bendradarbiavimui ir progresui... Negalima leisti Lietuvos padėčiai tam pakenkti... Pabaltiečių žmonių lūkesčius ir CSCE narių interesus galima patenkinti tik per derybas. Nėra alternatyvaus kelio...

"Norvegija toliau rūpinasi Lietuvos krize", kalbėjo Norvegijos Užsienio reikalų ministras Kjeli Bondevik CSCER konferencijos dalyviams. "Mes dar vieną kartą prašome Sovietų Sąjungą nustoti spaudus Lietuvą ir kitas Baltijos respublikas". Tuo tarpu, Bondevik kviečiant, trijų Pabaltijo respublikų užsienio reikalų ministrai šeštadienį nuvyko į Oslo miestą, kur jis juos priėmė bei jiems surengė susitikimą su Norvegijos parlamentariais. Po pokalbių suaukta spaudos konferencija.

Lietuvos Aukščiausios Tarybos deputatas Virgilijus Čepaitis raštu bei žodžiu padėjo Kopenhagos delegatams, drįsusiems viešai išreikšti solidarumą su Lietuva (privčiai "drįstančių" buvo apščiui).

Pvz., birželio 5 d. datuotame padėkos laiške Islandijos užsienio reikalų ministrui Jon Baldvin Hannibalsson, Čepaitis rašė: "Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos vardu leiskite man padėkoti jums už Jūsų atidarymo žodį. Tai buvo pirmoji

kalba šioj konferencijoje, kurioj taip atvirai ir tiesiai buvo iškeltas Lietuvos nepriklausomybės klausimas.

"Aš atvykau į Kopenhagą su sekretoriatiu skirtu Prezidento Vytauto Landsbergio laišku, kuriame jis Lietuvai prašė stebėtojo statuso. Apgailestauju, kad man buvo pasakyta, kad tai nėra politinė realybė, nors stebėtojo statusas buvo suteiktas kitai prašančiajai, t.y. Albanijai.

"Pilnai suprantu, kad kelias į nepriklausomybę, pradėtas kovo 11 d., bus ilgas ir sunkus. Tikiu, kad Jūsų sveikintinos pastabos padės pastūmėti Pabaltijo klausimą į priekį ir jį įtraukti į tarptautinę darbotvarkę.

"Labai vertiname Jūsų išreiktą paramą ir tikimės, kad Jūs paremsite mūsų pastangas ateityje", baigė Čepaitis.

Niekieno nuostabai Sovietų Sąjungos nusistatymas Lietuvos atžvilgiu buvo neigiamas. "Lietuva neturėjo juridinio pagrindo prašyti stebėtojo statuso", aiškino sovietų delegatas jų spaudos konferencijoje, suauktoje kelias valandas prieš baltiečių". "Tik pripažintos Europos valstybės gali įeiti į CSCE kaip pilnateisės narės, o TSRS atstovauja TSRES vyriausybei, ne paskiros respublikos."

Sovietų delegacija taip pat aktyviai agitavo už visa-europinį seminarą tarp-etniniais ir tautinių mažumų klausimais. "Norime, kad Europa su mumis pasidalintų savo patirtimi", teigė sovietų atstovas spaudos konferencijoje. Vienam korespondentui

kilo toks klausimas: Kai kalbate apie tautines mažumas, ką turite omenyje? Ar kalbat plačiąja prasme, ar iš tikrųjų bandot išskirti Baltijos tautas? Iš delegato atsakymo nieko nepaaiškėjo. "Norim viską aptarti plačiąja prasme, įskaitant tautybių ir tautinių mažumų klausimus bei apsiukeisti patirtimi ir nuomonėmis..."

O Kopenhagoje sovietų delegacijai labai rūpėjo išgauti kitų nuomones. Novosti spaudos agentūros pirmininkas Albert Vlasov ir TSRS sociologijos instituto bendradarbis Mikhail Savin išleido sociologinę apklausą vardu "TSRS: Perestroika ir žmogaus teisės. Žvilgsnis iš Kopenhagos", kuri buvo dalinama į CSCE konferenciją suvažiuavusiems nevaldinių organizacijų atstovams, spaudos korespondentams ir delegatams. Joje — klausimai apie TSRS laikyseną žmogaus teisių srityje. Keli klausimai skirti išimtinai Lietuvai. Štai Lietuvą liečiančios ištraukos:

- Kovo mėn. Lietuva vienašališkai paskelbė išėjimą iš TSRS. Kaip jūs žiūrite į šį sprendimą?
- a) Manau, kad teisėta, b) Manau, kad neteisėtas, c) Turiu kitą nuomonę (rašyti), d) Nežinau.
- Kaip jūs apibūdintumėte Sovietų prezidento ir TSRS vyriausybės liniją Lietuvos atžvilgiu?
- a) Manau, kad neabejotinai teisinga, b) Principe manau, kad teisinga, bet nesutinku su kai kuriomis priemonėmis, c) Esu linkęs neigiamai įvertinti, d) Principe nesutinku, e) Nežinau.

Gintė Damušytė (LIC)

Prie Vilniaus parlamento rūmų Terleckas ir Moticka išreiškia nuomones. Nuotr. V. Kapočiaus

LIETUVOS RESPUBLIKOS ATBAKREIPIASI Į JUNGTINES TAUTAS

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimu, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Peres de Cuellar New Yorke pasiūstas šio turinio raštas.

Gerbiamas pone Generalini sekretoriau,

1918 m. vasario 18 Lietuva atstatė šimtmečiais puoselėtą savo valstybingumą, ir, nugalėjusi daugybę sunkumų, įsitvirtino pasaulio valstybių bendrijoje kaip nepriklausoma valstybė, 1921 metais priimta į Tautų Sąjungą. 1940 metų birželio 15 dieną, kurios tragiškas metines šiandien mini visa mūsų tauta, SSSR įvykdė ginkluotą agresiją — okupavo ir inkorporavo Lietuvą, taip pat Latviją ir Estiją, į Sovietų Sąjungą. Tai atnešė lietuvių tautai ir Lietuvos tautinėms bendrijoms neišmatuojamų kančių: šimtai tūkstančių žmonių buvo deportuoti, naikinti gyventojai, griauamos natūralios, ekonominės, politinės ir kultūrinės struktūros, mūsų kraštui primestas totalitarinis komunistinis režimas.

Lietuva niekada su tuo nesutaukė ir 1990 metų kovo 11 dieną naujo demokratiškai išrinkto parlamento sprendimu atstatė nepriklausomą Lietuvos Respubliką, pareikšdama savo ištikimybę visuotinai pripažintiems tarptautinėms teisės principams ir normoms, taip pat viltį grįžti į laisvų tautų tarpą. Tačiau prieš Lietuvą vėl vartojamas smurtas. Naudodama ginkluotąsias pajėgas, Sovietų Sąjunga vykdo prieš Lietuvos Respubliką ekonominę ir politinę agresiją, šiurkščiai pažeisdama SNO įstatuose įtvirtintus šiuos organizacijos tikslus ir principus (Įstatų 1 str. 1, 2 ir 3 p. p., 2 str. 3, 4 ir 7 p. p.).

Išpareigodama laikytis visiemis priimtino politinio kelio, ginčė su Sovietų Sąjunga, ieškant kuo taikingesnio Lietuvos valstybingumo ir demokratijos įtvirtinimo pagal SNO įstatų 36 straipsnio 2 punktą, Lietuvos Respublika kreipiasi į Suvienujusių Nacijų Organizacijos Saugumo Tarybą ir Generalinę Asamblėją, siūlydama įtraukti Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių klausimą į SNO Generalinės Asamblėjos artimiausios sesijos darbotvarkę, tikėdamasi, kad pasaulio valstybių bendrija parems Lietuvos Respublikos ir jos žmonių teisėtus siekius.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pavedimu,

rinis komunistinis režimas.

Vyt. Landsbergis, Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas

Vilnius, 1990 m. birželio 15 d.

kritiškų balsų — pastebi Simes. Keli rusų radikalūs politikai neoficialiai painformavo JAV pareigūnus, kad jie neprieštaruotų, jei Washingtonas tvirtiau paremtų Lietuvą. Bet Busho administracija daugiau pasitiki Gorbaciov ir Co. pranešimais. Washingtonas yra ryškiai palinkęs į Maskvą.

Kai trys rusai Liaudies atstovų kongrese pasmerkė parašutinių panaudojimą užimant pastatus ir suimant ligoninėje besilepiančius jaunuolius, ir kai liberalus laikraštis Maskvos žinio apskaltino sovietinę armiją mėginimu aštrinti įtampą Lietuvoje ir ginklu sutriuškinti lietuvių tautingumą pasipriešinimą, Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Marlin Fitzwater atsisakė pavadinti sovietų elgesį Lietuvoje smurtu ar mėginimu įbauginti lietuvius, nes JAV administracija, esą, nenorinti pabloginti padėties.

"Imperijos išlaikymo smurto būdu negalima suderinti su perestroika", rašo Simes. "Gorbaciovas gali laikinai laimėti prieš Landsbergio vyriausybę, bet kitos respublikos jau laukia savo eilės pareikalauti nepriklausomybės".

(Elta)

Tokie "savanoriai" saugo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos būstinę nuo sovietinių užpuolikų. Nuotr. V. Kapočiaus

BUSHO VYRIAUSYBĖ PADARĖ DIDELĘ KLAIDĄ — D. SIMES

Buvęs aukštasis sovietų pareigūnas Dimitri Simes tvirtina, kad Busho vyriausybė padarė didelę klaidą, remdama Maskvą, o ne Vilnių (The Washington Post, "Outlook", 1990. IV. 29). Dėl to, rašo jis, Maskva dabar mano jog

asmenini gyvenimą be jo sutikimo.

— Kaltinimų klebonas P. Linkiavičius ir jo parapiečiai šalia miestelio esančiame 25 ha plote pastatys 20 koplyčių. Tai Žemaitijos tremtinių Kalvarija.

ji turi leidimą spausti Lietuvą. Autorius šiuo metu yra vienas Carnegie Tarptautinės Fundacijos vadovaujantių asmenų.

Simes įsitikinimu, Bush, Kohl ir Mitterrand klysta, manydami, kad Gorbaciovui gresia didelis pavojus, ir jis priverstas daryti nuolaidas "imperialistiniams konservatoriams", ir kad Lietuvos nepriklausomybės siekis pakerta Gorbaciov reformas. Busho administracijos pareigūnai privčiai kaltina lietuvius už "beatodairišką Gorbaciov statymą pavojum". Tai, sakė Simes,

tas pats kaip kaltinti pagrobimo auką už neatsižvelgimą į pagrobėjų poreikius.

Simes primena, kad rusų kraštutiniai nacionalistai nėra stiprūs, o reformas remiantys radikalai kritikuoja sovietų vyriausybę už Lietuvos prievartavimą. Jam besilankant Maskvoje, vienas įtakingiausių sovietų žurnalistų jo paklausė: "Kaip jūs suderinate faktą, kad JAV išdavė Lietuvą su visais tais tvirtinimais, jog Amerika esanti išpareigojusi paremti demokratiją visame pasaulyje? Ar prasideda naujas politinis nuolaidžiavimas ("appeasement")?"

Kai Busho administracija atsisako pasmerkėti sovietų karinį smurtą, Maskvoje girdisi daug

IŠDUODAMA LIETUVĄ AMERIKA IŠDAVĖ SAVE

"Išduodama" Lietuvą, Amerikos vyriausybė išdavė ištikimybę principams ir draugystei gegužės 20 d. *The New York Times* laidoje ("Kam reikia draugų?") tvirtina komentatorius A. M. Rosenthal. Jis rašo:

"Lietuva mėgino išsilaužti iš Sovietų Sąjungos tautų gulago, vėl paskelbdama nepriklausomybę, kurios ji niekad nesutiko išsižadėti.

"Užsienyje lietuviai teturėjo vieną stiprybę. JAV buvo tvirta Lietuvos nepriklausomybės rėmėja. Pusę šimtmečio Lietuvos vėliavos nebuvo galima iškelti Lietuvoje, bet ji plevėsavo virš Lietuvos atstovybės Washingtone.

"Lietuviai neprąšė Jungtinių Valstijų, kad jos siųstų kariuomenę ar ko nors panašaus, bet tik kad jos pasakytų Gorbaciovui, kad Washingtonas juos remia ir tvirtai reaguotų, jei Gorbaciovas užtvirtų jiems kelią, ginklais ar ūkiniu smaugimu.

Savaitės įvykiai

— Lietuvos Kultūros Fondas gavo Adelaidės lietuvių 500 JAV dol. Dariaus-Girėno paminklo statybai.

Rytų Vokietijos vyriausybės ir žydų organizacijų atstovai pradėjo pasitarimus dėl kompensacijos už ten sunaikintus Antrojo pasaulinio karo metu žydus ir nusavintus jų turtus.

Prezidentas George Bush nutraukė tarp JAV ir PLO vykusius pasitarimus dėl taikos su Izraeliu.

Izraelis sustabdė 2 metams Nagevo dymoj pradėtus statybos darbus Voice of America radijo transliacijom į Sov. S-gą ir Artimuosius Rytus neva dėl galimos aplinkos taršos.

Sovietinė Uzbekistano respublika priėmė suverenumo deklaraciją ir pareikalavo didesnių teisių.

Siaurinė Iraną ištiko labai stiprus žemės drebėjimas, pareikalavęs daugiau kaip 50,000 aukų. Drebėjimas sunaikino daugybę kaimų ir šimtai tūkstančių žmonių liko be pastogės. Iranas atsiskak savo ankstyvesnio išdidumo ir pareiškė, kad parama drebėjimo aukom bus priimta iš visų valstybių.

Abiejų Vokietijų parlamentai atskirai priėmė identiškas deklaracijas, kurių viena užtikrina dabartines sienas su Lenkija, o antra — liečia ūkinę ir monetarinę uniją.

Prancūzijos prezidentas Francois Mitterand pareiškė, kad Prancūzija ir toliau remsianti Afrikos valstybes, bet proteguosianti tas, kurios stengsis įgyvendinti demokratinę sistemą.

Vakarų Vokietijos prokuroras pradėjo tirti, ar Rytų Vokietijos buv. vad. Erich Honecker ir jo artimesnieji bendradarbiai nėra įsivėlę į Vakarų Vokietijoje veikusią teroristų globą.

Rumunijos teismas nuteisė buv. diktatoriaus Nicolae Ceauscu brolių Andrutą 15 m. kalėti už bandymą sustabdyti revoliuciją.

Vakarų Vokietijos vyriausybė sutiko garantuoti 3 bil. dol. privačių bankų paskolą Sov. S-gai labai prieinamom sąlygom. Tai dovana Gorbaciovui, kad jis būtų palankesnis abiejų Vokietijų susijungimui.

Sov. S-ga pradėjo išgabenti iš Baltijos valstybių ir kitų neramių respublikų taktinius branduolinius sviedinius, kad jie kartais nepatektų į nacionalistų rankas.

"Ta svajonė išsisklaidė, Washingtonas, iš pradžių gėdydamasis, perėjo į sovietų pusę. Dabar JAV atvirai prisideda prie Gorbaciovo šantažinių reikalavimų, kad Lietuva pasiduotų, "suspenduodama" savo nepriklausomybę.

"Buvo paskelbtos įprastinės melagingos istorijėlės, kad jei JAV nesutiktų su Gorbaciovu dėl Lietuvos, jo kariuomenė jį pašalintų. Bet jis bijosi ne sovietinių generolų, o savo yrančios visuomenės. Lietuva, laisva ar supalinta, jo negali išgelbėti.

"Ir jei Washingtonas būtų pasipriešinęs Gorbaciovui, jis nebūtų atsiskakęs pasirašyti nusiginklavimo sutarčių, kurios jam naudingos ūkiškai".

(Elta)

LAIŠKAS REDAKCIJAI

ATSARGIAU SU PRIEKAIŠTAIS

Darbininkas birželio 15 d. įdėjo jautriai parašytą Jūros Vizbarienės laišką apie Washingtono buvusius lietuvių demonstracijas. Gaila, kad nemaža jo dalis skirta visai kitam reikalui — priekaištams "pagrindinių organizacijų vadams" dėl jų nedalyvavimo tame masiniame Amerikos lietuvių susibūrimė. Sumažino ji gerokai ir dalyvių skaičių. Laiško autorė paminėjo tik du vardus — Vliko valdybos pirmininką dr. K. Bobelį ir Lietuvos atstovą Stasį Lozoraitį. Norėčiau dėl autorės priekaištų pasisakyti, kaip aktyvus įvykių stebėtojas, nors niekieno neprasytas ir neįgaliotas.

Visų pirma dr. Bobelis negalėjo dalyvauti demonstracijose, nes tomis dienomis jis buvo Kopenhagoje, rūpindamasis Lietuvos ir pagrindinių žmogaus teisių gynimu Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje. Vlikas demonstracijas rėmė, jos Eltos įstaigos tarnautojas (Jonas Bobelis) aktyviai dalyvavo demonstracijų tvarką planuojant ir ją pravedant. Antrą dieną jis ir visai kalbų programai vadovavo. Vliko pirmininko pavaduotojas dr. Domas Krivickas dalyvavo Tautinėje šventovėje įvykusiose pamaldose. Teko susitikti prie Kapitoliaus ir su vienu iš Vliko vicepirmininkų, inž. Pilypu Naručiu iš Chicagos.

Priekaištai p. Lozoraičiui neturi jokio pagrindo. Lietuvos atstovas dalyvavo demonstracijų užbaigimo pamaldose, įvykusiose Tautinėje šventovėje. Demonstracijų tribūnoje jo nebūta, manau, dėl labai suprantamų priežasčių. Juk ne paslaptis, kad demonstruota ne tik už Lietuvą, ne tik prieš Gorbaciovą, bet ir prieš JAV prezidentą. Ar gali bet

Lietuvių Moterų Federacijos Philadelphijos klubo rengtame minėjime N. Sadūnaitė su klubo pirmininke Snieguole Jurskyte ir Danute Gedeikiene. Nuotr. A. Čepulio

sostinėje. Žinoma, Washingtono su lietuviomis susitinka ir labai dažnai: Pasiuntinybėje įvykusiose priėmimuose iškiliems svečiams ir viešioms iš Lietuvos, kaip Baliui Gajauskui, kun. Alf. Svarinskui, Vyt. Landsbergiui, Arvydui Juozaičiui, Nijolei Sadūnaitėi, premjeri K. Prunskienei ir kitiems. Pažymėtina, kad tokiais atvejais Pasiuntinybės personalui mielai pagelbsti lietuvių moterys ir merginos su Bendruomenės apylinkės pirmininke Audrone Pakšiene. Pasiuntinybės patalpos buvo atdaros ir Lietuvių jaunimo politinio seminaro dalyviams bei svečiams.

Sutinku, kad visuomenei reikėtų gauti dažnesnių pranešimų iš Pasiuntinybės apie jos veiklą. Čia turbūt lemia bent porą aplinkybių. Lietuvos atstovas, kaip ir jo pirmtakas dr. Bačkis, labai kuklus painformavimo apie savo veiklą atžvilgiu. Antra, Pasiuntinybės personalas vargu ar toks didelis, kad suskubtų atlikti tiesiogines pareigas ir dažniau painformuoti lietuvių visuomenę. Svarbiausia, kad Pasiuntinybės veiksmingai apie Lietuvą informuotų JAV Valstybės departamentą, Kongresą, masines informacijos priemones, įvairias visuomenines ir privates įstaigas.

Juozas B. Laučka

Priekaištai p. Lozoraičiui, kad jis "per mažai pasirodo lietuvių tarpe" yra lygiai be pagrindo. Kaip ir kur tas "pasirodymas" turi reikštis? Kiek žinau iš spaudos, p. Lozoraitis lankėsi pas lietuvius daugelyje vietovių — Baltimorėje, New Yorke, Clevelande, Dainavoje, Chicagoje, o gal dar ir kitur. Vargu ar jis atsiskak atvykti kviečiamas, nebent tuo laiku nebuvo Washingtono ar sukliudė tiesioginės pareigos

— Lietuvos Respublikos statistikos komiteto duomenimis 1989 metais migracija į Lietuvą iš kitų respublikų sumažėjo. Pernai į Lietuvą atvyko 16,800 žmonių (ankstesniais metais apie 22,000). Iš Lietuvos į kitas respublikas išvyko šiek tiek daugiau nei anksčiau — 15,400 (ankščiau 14,500 - 15,000). Vilnius padaugėjo 800 gyventojų iš kitų respublikų, o Sniečkus — 200 gyventojų (1988 m. — 1,400).

Lietuvių demonstracija prie Kongreso rūmų Washingtono birželio 1 d. Nuotr. Vytauto Maželio

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — ONLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLONNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiolmis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MUSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
Į LIETUVĄ

MOKĖTI ĄALIMA VISOMIS KREDITŲ KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ. PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00, Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

PRUNSKIENĖ APIE SUSITIKIMUS
SU VAKARŲ VADOVAIS

Gegužės 15 sugrįžusi į Lietuvą ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė Aukščiausioje Taryboje padarė pareiškimą apie savo kelionę ir susitikimus su Vakarų valstybių vadovais. Spausdiname ištrauką iš *Tiesoje* (1990, V. 16-17) išspausdintų jos minčių:

— Atsargumas, neskubant pripažinti Lietuvos valstybės atkūrimą ir dabartinę vyriausybę, motyvuojamas pirmiausia baimė, kad išsibalansuos Tarybų Sąjunga pašlis M. Gorbačiovo pozicija. Tai nesunku paneigti.

— Kai kurių Vakarų valstybių vadovai mano, jog Lietuvos reikalus ir toliau tvarko Maskva. Tačiau tai, kad Lietuvoje yra Tarybų Sąjungos armija ir ji kartais brauna į civilinį mūsų gyvenimą, nereiškia, kad Respublikos vyriausybė savarankiškai netvarko politinio ir ekonominio gyvenimo.

— Vakarai mums pataria pirmiausia perimti socialinę sferą, švietimą, sveikatos apsaugą. Ilgas ilgas kelias iki valstybingumo... Tik tuomet, kai pradėsi aiškinti, kad Lietuvos vyriausybė yra realiai pavaldūs ir teismai, ir milicija, kad iš esmės įvaldyti Respublikos reikalai, gerokai suklūsta. Matyt, iš toli yra sąmoningai formuojamas ne toks įspūdis, kokia yra tikroji padėtis Lietuvoje.

— Vakarai neskuba mūsų pripažinti ir todėl, kad pirmiausia nori išsiaiškinti, kas mes tokie, kokią valstybę kuriame ar esame patikimi politiniai ir ekonominiai partneriai, ar verta mūs įsileisti į savarankiškų valstybių šeimą.

— Mums nubrėžtos elgesio normų ribos. Kaip vienas iš va-

dovų pasakė: kuo didesnė valstybė, tuo didesnį turi veidą, kurį mažesnės dialogo partnerės privalo išsaugoti (Reikšminga, kad Vakarų valstybių vadovai apie tai nutylėjo visuomenei skirtuose komunikatuose — viešai drovimasi pripažinti, kad mažesniems demokratiškoms tautoms taikomi mažiau palankūs elgesio kriterijai, negu autoritarinėms imperijoms. Red.)

— Pokalbiuose su Vakarų valstybių vadovais pasitikslinau ar jų suformuluotą poziciją Lietuvos atžvilgiu jie supranta, kaip nepriklausomybės atšaukimą ar kaip jos įgyvendinimo pristabdymą, kad įvyktų derybos su Sąjunga. Man visur patvirtino, kad kovo 11-osios aktas teisėtas, nediskutuotinas, apie atšaukimą niekas negalvoja. Kalbama apie vienašališkų veiksmų pristabdymą.

— Faktas jog didžiosios valstybės svarsto mūsų reikalus ir formuoja savo poziciją — nors ir nebūtinai tas išreiškiamas viešomis deklaracijomis, jau vien tai sudaro rimtas tarptautines garantijas. Ir tai svari nuomonė, su kuria Sovietų Sąjunga turi skaičiuoti.

— Iš išeivių netrūko prašymų pasistenkite įrodyti savo profesionalumą. Bet štai G. Bush, tiesa, ne oficialiame pokalbyje, man labai netikėtai pasakė: jis nemanęs, kad tokioje mažojoje tautoje gali būti toks brandus valstybingumas.

— Mums sakė: jeigu sieksime 100 procentų — negausime nieko, o 90 procentų yra visiškai realu.

— Mes turime daryti tokiusėjimus, kurie silpnesnei pusei labai tinka. Turime būti lanks-

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOJE

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba išleido naują laidą populiaraus angliškai parašyto leidinuko/lankstinuko "Lithuania — Lietuva". Lankstinuko tekste įtraukti vėlyviausi istoriniai įvykiai Lietuvoje (iki gegužės mėn.) Leidinukas gautas savikaina JAV LB Krašto valdybos būstinėje, 2713 West 71st St., Chicago, IL 60629.

Regina Kučienė, JAV LB Krašto valdybos Švietimo tarybos pirmininkė, birželio 9 - 10 d. posėdyje Krašto valdybos nariams apibūdino lituanistinių mokyklų mokslų metų pabaigą. Net aštuonios lituanistinės mokyklos dalyvavo vitaminų ir vaistų surinkimo vajuje. Mokiniai dar surinko ir \$2500. Persiuntimu rūpinosi dr. Linas Sidrys. Vajus įpratino jaunus mokinius aktyviai ir prasmingai veikti Lietuvos labui — jų surinkti vaistai specialiai Lietuvos mokiniams. Švietimo taryba taip pat šiuo metu leidžia lietuvių kalbos vadovėlių *Easy Way to Lithuanian*, kuris bus dalinamas kartu su audio juoste.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Kultūros tary-

tesni. Mažai tautai turi būti svarbu ne ambicijos, o pasiektas rezultatas.

(Elta)

ba šiuo metu ruošiasi išeivijos lietuvių teatrų festivaliui, kuris įvyks savaitgalį prieš JAV Padėkos savaitgalį. Sudarytas komitetas, kuris rūpinsis technine ruošia ir žymenų įteikimo vakariene, bilietų platinimu ir pan. Komitetui pirmininkauja Kultūros tarybos vicepirmininkė Nijolė Martinaitytė. Festivalyje jau sutiko dalyvauti "Vaidilutės" (Chicago), "Aitvaras" (Toronto), "Aukuras" (Hamiltono), ir Los Angeles Dramos sambūriai, JAV LB KV Kultūros tarybos pirmininkė Dalia Kučienienė birželio 9-10 d. taip pat džiaugėsi, kad du šių metų Kultūros premijų laureatai ypatingai aktyviai reikiasi savo srityse bei pasitarnauja lietuviškiems reikalams. Dramos laureatas Arūnas Čiuberis vertėjaus per International Theater festivalio Vilniaus Jaunimo teatro spektaklius Chicagoje. Dailės premijos laureatas Kęstutis Zapkus suprojektavo labai įspūdingą ir jaudinantį genocido plakatą, kuris buvo dalinamas per demonstracijas valdžios pareigūnams ir JAV atstovams Washingtono birželio 1-2 dienomis.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Religinės tarybos pirmininkas kun. Antanas Saulaitis pranešė, kad Chicagoje esančios lietuvių parapijos (Šv. Jurgio) užsідarymo pasekmė bus

ne tokia liūdna tuo, kad kuri nors Lietuvos bažnyčia gaus kai kuriuos Šv. Jurgio ornamentus ir pan. Šv. Jurgio parapija (įsteigta 1892 m.) Chicago archidiecezija-

jos bus uždarama dėl finansinių bei kitų priežasčių. Kai kurie parapijiečiai ir kiti susirūpinę asmenys tariasi su archidiecezija ir su Lietuvių Katalikų Religine Šalpa šiuo reikalu.

Ramunė Kubiliūtė

MOLDAVIJA PRIPAŽINO LIETUVĄ

Moldavijos tarybų socialistinės respublikos Aukščiausioji Taryba gegužės 31 d. posėdyje pripažino nepriklausomą Lietuvos respubliką. Iš 374-rių Moldavijos Aukščiausiosios Tarybos deputatų, balsavimuose dėl nepriklausomos respublikos pripažinimo dalyvavo 232 deputatai. Iš jų 194-ri balsavo už, 29 prieš ir devyni susilaikė.

Moldavija yra pirmoji vadinama sovietinė respublika, suteikianti pripažinimą atsikūrusiai nepriklausomai Lietuvai. Iki šiol tikrai Estija ir Latvija pripažino atkurtą nepriklausomą Lietuvą.

Moldavijos Aukščiausioji Taryba taip pat nusprendė užmegzti su Lietuva tiesioginius diplomatinis, ekonominius, politinius ir kultūrinius ryšius. Tam tikslui Moldavija ir Lietuva pasikeis nuolatinėmis misijomis Vilniuje ir Kišiniove. Kaip pastebi užsienio spaudos agentūros, Moldavijos sprendimas pripažinti nepriklausomą Lietuvą ir su ja užmegzti tiesioginius

ryšius, yra smūgis Gorbačioviui ir jo pastangom ekonominiai izoliuoti Lietuvą.

Spaudos agentūros primena, kad taip pat naujai išrinktas Rusijos respublikos prezidentas Jeltsinas numato aplenkti centrinę valdžią ir užmegzti tiesioginius santykius su Lietuva ypač ekonominėje plotmėje.

Jeltsinas birželio 1 d. Maskvoje priėmė iš Prahos sugrįžusį Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį. Visą valandą užtrukusiam pokalbyje buvo svarstomos konkrečios galimybės sudaryti tarp Lietuvos ir Rusijos ekonomines ir politines sutartis, stiprinti tarp abiejų respublikų draugiškus santykius. Vytautas Landsbergis pažymėjo, kad jo įsitikinimu Pabaltijo krizės sprendimo galima labiau laukti iš Jeltsino veiksmų negu iš viršūnių susitikimo Washingtone.

Jeltsino išrinkimas Rusijos federacijos respublikos prezidentu, pasakė Landsbergis, gali padėti ekonominės blokados prieš Lietuvą panaikinimui, nes Jeltsinas jau anksčiau buvo pasmerkęs sankcijų prieš Lietuvą paskelbimą. Kiek tai liečia viršūnių susitikimą Washingtono, Landsbergis suabejojo, kad jo dalyviai pajėgs išspręsti Lietuvos krizę, bet pasakė, kad jei krizės sprendimo linkme bus pažengta pirmyn, tai atneš naudą ne tik Lietuvai, bet taip pat ir Sovietų Sąjungai ir visam pasauliui.

Landsbergis mano, kad Sovietų Sąjunga neišvengiamai suskils, susidarys nepriklausomų tarp savęs gerus santykius palaikančių bendruomenių sąjunga.

— Mira Bordonaitė, Antano Sniečkaus našlė ir bendražygė, knygos *Draugas Matas* (apie A. Sniečkų) autorė, išstojo iš komunistų partijos.

Žygyje į Kryžių kalną dėl laisvėjančios Lietuvos. Nuotr. V. Kapočiaus

PAULIUS
GALAUNĖLietuvos dailės puoselėtojas,
meno istorikas,
muziejūninkas, grafikas.Jo gimimo 100 metų 23
sukaktį prisimenant —

PAULIUS JURKUS

Rašė ir kiti apie Čiurlionio kūrinių apsaugą, įvairius kūrinių aspektus, nagrinėjo ir kiti autoriai, bet P. Galaunė šioje srityje daugiausiai pasidarbavo, chronologiškai pateiktas aprašymas atskleidžia Čiurlionio kūrinių epopėją iki mūsų dienų.

Straipsniai apie lietuvių
liaudies meną

Su pirmomis parodomis, kuriuos buvo rengiamos prieš Pirmąjį pasaulinį karą, P. Galaunė atsidedęs puoselėjo lietuvių liaudies meno problemas. Tada dar trūko specialistų, meno tyrinėtojų, bet buvo dėmesys lietuvių liaudies menui. Jau tada M. K. Čiurlionis ir kiti skatino rinkti ir globoti liaudies meną. "Tai esančios tautos relikvijos,

kuriuos negali išnykti".

Vėliau P. Galaunė buvo meno kūrėjų draugijos narys, muziejūninkas, organizavo tautodailės rinkimą. Reikėjo rašyti, aiškinti, atskleisti liaudies meno reikšmę, jo estetiką. Tai ir rašė P. Galaunė, rašė apie visas liaudies meno šakas — kryžius, audinius, raizinius, tapybą, taikomąją dailę.

Pradžioje P. Galaunė labiausiai domėjosi medžio raiziniams. Gi tie raiziniai yra iš medžio padarytos didelių grafikos darbų klišės, nuo kurių buvo atspausdinami grafikos darbai. Buvo surengta tų grafikos raizinių paroda, ir P. Galaunė svarstė jų lietuviškumą. Prie to paties klausimo grįžo 1934 savo straipsnyje "Saugokime mūsų liaudies raizinius". Kitas straipsnis buvo

"Mūsų liaudies raiziniai tikrai lietuviški". Teko jam ginti žemaitiškus medžio raizinius, patekusius į Lenkiją.

Tuose raiziniuose buvo lenkiški žodžiai išraižyti, bet jie buvo tik kopijuojami. Meistrai patys gerai tų užrašų nesuprasdavo.

Liaudies tapybos savitumą P. Galaunė aprašė kitame straipsnyje — Mūsų liaudies tapyba 1928. Dar 19 amžiaus pradžioje tų liaudies tapytų paveikslų buvo daug.

Liaudies meną P. Galaunė vertino ne vien kaip kokį praeities istorinį reiškinį, bet kaip ir šaltinį, iš kurio gelmių gali ištekėti ir suklestėti modernusis menas. Iš ten sau inspiracijų turi semtis lietuviškas tautinis menas.

"Lietuvių liaudies menas"

1930 pasirodė P. Galaunės kapitalinis veikalas *Lietuvių liaudies menas*. Veikalas išaugo iš jo skaitomo kurso universitete. Kursas nuolat buvo papildomas naujais piešiniais, nuotraukomis.

Šiame veikalė autorius aptaria visas pagrindines liaudies meno šakas, analizuoja liaudies meno formas, kompozicijos problemas. Ypač knygoje plačiai analizuojama liaudies skulptūra.

Liaudies meno tyrinėtojams Galaunės knyga pasidarė būtenybė. Ją naudojo ir kaip vadovėlį.

Šeši kapitaliniai veikalai

Po karo jis dar labiau atsidėjo liaudies meno tyrinėjimam. Tarp 1956 iki 1968 jis sudarė ir parengė šešis kapitalinius liaudies meno albumus. Čia apžvelgta skulptūra, keramika, medžio drožiniai, tapyba, grafika.

Pradžioje buvo galvota išleisti tik vieną liaudies meno knygą. Bet knyga pasidarė per didelė.

Ekponatai buvo fotografuojami įvairiuose krašto muziejuose: Vilniaus dailės, Šiaulių "Alkos" muziejuje, Alytaus, Biržų, Kėdainių, Klaipėdos, Kretingos, Panevėžio, Rokiškio, Telsių, Ukmergės, Zarasų kraštotyros muziejuose.

Medžiagos buvo tiek daug, kad reikėjo ją rinkti ir fotografuoti iš karto trims liaudies meno albumams, kurie vėliau virto šešiomis knygomis. Uždavinyms pamažu plėtėsi — kilo idėja išleisti seriją albumų, kurie apimtų plačias liaudies meno šakas. Pirmieji P. Galaunės parengti tomai buvo dvi *Medžio dirbinių* knygos, išėjusios 1956 ir 1958 m.

Skulptūros tapybos darbai reikalauja daugiau įgudimo, o smul-

kiuosius medžio drožinius gamino beveik kiekvienas ūkininkas savo šeimos reikalams. Albumuose pateikiama daugiau kaip 1000 reprodukcijų. Sudėtos reikiamos metrikinės žinios.

Šie albumai tai ištisas liaudies meno lobynas, kuris padeda geriau pažinti lietuvių liaudies aspiracijas, liaudies meno pasaulėjautą.

1959 pasirodė P. Galaunės trečias parengtas tomas, skirtas keramikai. Tiksliai parinkta medžiaga atskleidžia lietuvių liaudies meno keramikos būdingus bruožus.

Aiškina technines savybes. Senosios lietuvių liaudies keramikos grožį sudaro geras medžiagos savybių pajautimas, logiška forma, atskirų dalių proporcingumas.

1963 - 1965 P. Galaunė parengė du albumus *Skulptūra*. Pirmoje knygoje išspausdinta apvalių formų liaudies skulptūros geriausi pavyzdžiai. Antroje — nemaža grupinių scenų, barelfeifinės skulptūros. Įdėtos ir medinės kaukės.

P. Galaunės sudaryta Lietuvių liaudies meno serijos knyga grafika ir tapyba išėjo 1968.

Šio milžiniško kapitalinio veikalė paruošimas ir išleidimas užgulė ne tik sudarytojo P. Galaunės pečius. Ten dirbo eilė fotografų, redaktorių.

Pastaraisiais dešimtmečiais šalia kapitalinių veikalų P. Galaunė paskelbė didesnį pobūdžio straipsnį — Kaip ugdyti liaudies meną. Tai buvo 1964 metais.

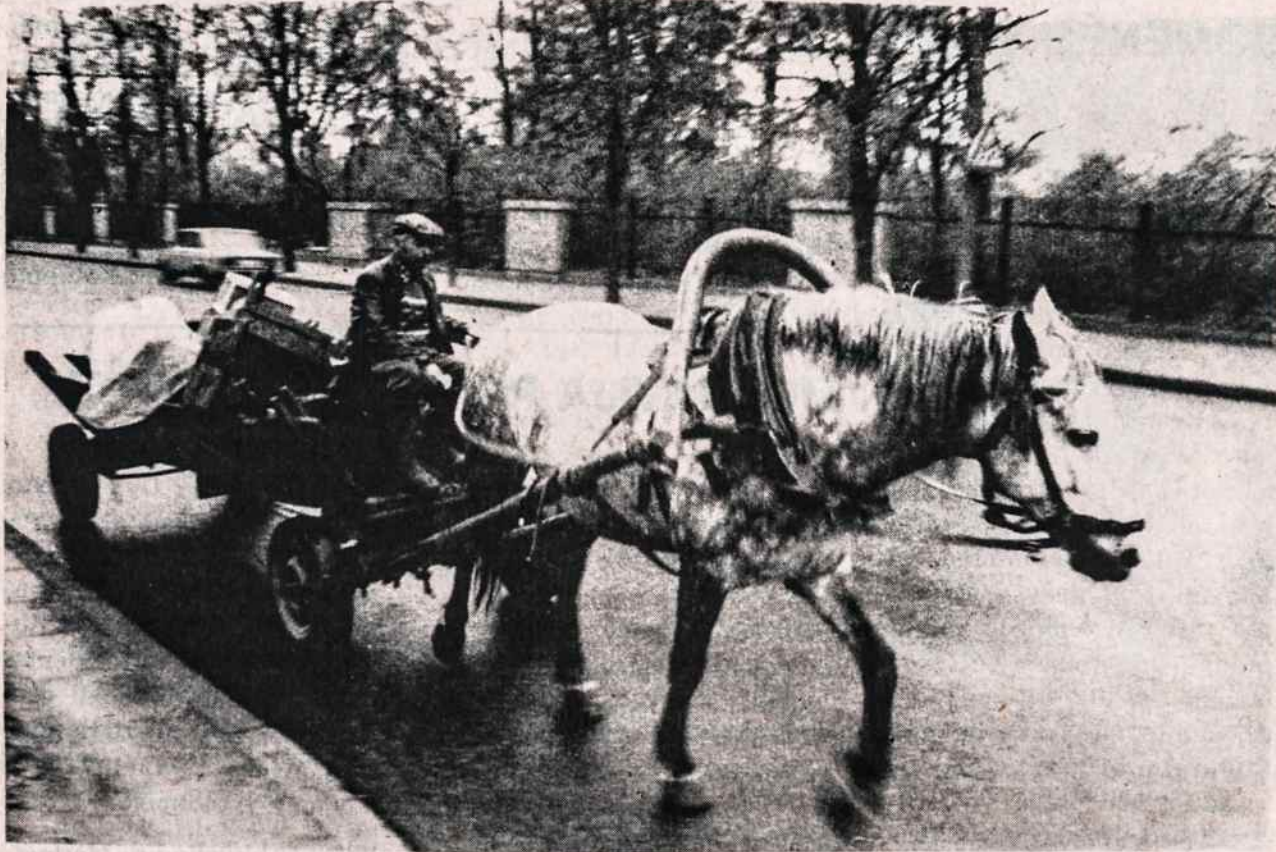
Pastaraisiais dešimtmečiais rašė daugiau retrospektyvinio pobūdžio straipsnių.

1967 išėjo P. Galaunės *Muziejūninko novelės*. Knygoje yra sudėtos 62 trumpos novelės. Novelės teikia daug nežinomų faktų, persmelktos šypsena, parodo didelę autoriaus meilę savo krašto kultūrai.

Periodiniuose leidiniuose paskelbė daug prisiminimų apie savo amžiaus dailininkus: T. Daugirdą, A. Varną, A. Galdiką, P. Kalpoką, K. Sklerių, V. Eidukevičių, V. Kairiūkštį ir kitus.

Apžvelgiant jo rašto darbus, reikia paminėti ir jo gausius raštus įvairiose kitose knygose, enciklopedijoje. Visur jauti autoriaus betarpiškumą, gyvą atsiliepiamą į dienos aktualijas. Jis savo darbu ir mokslinė kūryba praturtino savo tautą, padarė ją turtingesnę.

(Bus daugiau)

Corbačiovo blokados metu greitosios susisiekimo priemonės Vilniuje. Nuotr. V. Ka-počiaus

GORBAČIOVUI PRIEŠINGA REKLAMA

Amerikiečių organizacija "Council for Inter-American Security", kuri turi 200,000 narių su viršum, norėdama padėti Lietuvai ir iškelti Lietuvos ir Baltijos kraštų dabartinę padėtį Amerikiečių visuomenėje, pasisūlė susukti vienos minutės reklaminių filmų.

Matant reklamos vertę, paruošimo išlaidoms (\$5,000) padengti, skubiai į finansinę talką atėjo kelios baltiečių organizacijos. Pirmoji — Amerikos Latvių Sąjunga (American Latvian Association) paaukojo \$1,500. Latvių pavyzdį sekė Vlikas, BAFL (Baltic American Freedom League), Lietuvos vyčiai, Amerikos Lietuvių Taryba ir Chicagos Ad hoc komitetas — S.O.S. Lithuania.

Reklama prasideda su vaizdu iš Vengrijos sukilimo prieš Sovietų valdžią 1956 metais ir seka su vaizdais iš Lietuvos 1990 metais. Tankai rieda Vilniaus gatvėmis ir helikopteriai skraido virš miesto, paleisdami sovietų propagandos lankstinukus.

John Lenczowski, buvęs prezidento Reagana patarėjas National Security Council, nematomas kalba: "Nuostabu, kad tiek mažai amerikiečių žino kas Mikhail Gorbaciov tikrai yra". Filmo pabaigoje pasigirsta kitas balsas su prašymu: "Mr. President, recognize the Baltic States".

ALTAS, matydamas reikalą atspirti Minneapolisio mieste "Gorby mania", ir to miesto gyventojus nuteikti Lietuvai palankesne nuotaika, nutarė mėginti reklamą perduoti televizijos stotims. Daiva Meilienė, susisiekė su ABC vietine stotimi ir su cable televizijos platinimo firma Paragon. Abi sutiko paleisti oro bangomis reklamą. Deja, cable

firma, peržiūrėjusi filmą, nusprendė, kad reklama gali būti per daug kontroversinė ir kad jų prenumeratoriai gali atsisakyti jų patarnavimų. Taigi, atsisakė reklamos.

Lemonte veikianti Lithuanian Hotline, skubiai parūpino \$1,600 padengti ABC reklamos išlaidas. Lemonto Hot Line deka reklama buvo rodoma penkis kartus: 2 kartus šeštadienį, birželio 2 d., tarp 12 val. popiet ir 5 val. vak., pirmadienį, birželio 4, 3 kartus: 2 kart iš ryto per "Good Morning America" programą ir vieną kartą vakare per "Nightline" programą.

Taip pat reklama buvo rodoma

Washingtono per cable televiziją konferencijos metu. Washingtono reklamos skleidimu rūpinosi The Council for Inter-American Security.

Visos čia minėtos organizacijos greit reagavo ir pritarė šiam reikalui padedant iškelti ir išryškinti Lietuvos vardą ir teisėtą nepriklausomybės kelią.

Reikia tikėtis, kad ir ateityje greitai reaguosime ir atliksime darbą, kuris dabartinėje politinėje atmosferoje yra reikalingas Lietuvai.

Lietuvių visuomenei priklausos didelė padėka, nes remia šias organizacijas.

LIETUVA, KVEBEKAS IR GORBAČIOVAS

Gorbačiovo apsilankymo Kanadoje išvakarėse, spauda sumirgėjo palyginimais tarp Lietuvos ir nuo Kanados norinčios atskirti Kvebeko provincijos, rašo *The New York Times* (1990.V.25). Tie palyginimai ir komentarai, deja rodo, kiek mažai kanadiečiai dar tesusigaudo su Pabaltijo klausimu.

"Nesąmonė galvoti, kad vieną dieną ginkluoti pasieniečiai saugos Kvebeko pasienį", pareiškė Toronto komentatorius Alan Fotheringham. "Kvebekas kaip Lietuva ir Latvija, prašo suverenumo — asociacijos derinio".

"Kvebeko padėtis mus liečia, kaip kanadiečius", aiškino Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovas Algis Juzukonis. "Bet Kvebekas nebuvo okupuotas ir nenukentėjo nuo planingo genocido veiksmų".

Kanados Užsienio reikalų ministras Joe Clark pareiškė, kad jei Gorbačiovas iškels Kvebeko klausimą, jam bus atsakyta, jog pas mus vyksta visiškai taikinga ir demokratiška, nors ir nevisada rami, konstitucinė diskusija. O Kanadai ir Sovietų Sąjungai gali būti naudinga padiskutuoti kaip didelės federacinės valstybės gali tvarkytis su pajėgėmis vietinėmis bendruomenėmis (mūsų pabr. Red.)

Taip dažnai apie Pabaltijį informuotas ministras Clark staiga pamiršo, kad Lietuva, Latvija ir Estija nėra "vietinės bendruomenės" ar provincijos, bet okupuotos valstybės. Kai kadaise Sovietų Sąjungą, taip apibūdino buvęs ministras pirmininkas Trudeau, Kanadoje pakilo protestų audra.

(Elta)

BALTIEČIAI SVEIKINA JELČINO IŠRINKIMĄ

Boris Jelcino išrinkimas Rusijos respublikos prezidentu buvo gera žinia Pabaltijos respublikoms. Prezidentas Landsbergis gegužės 29 jį pasveikino telegrama ir išreiškė viltį, kad Rusija ir Lietuva gerai sugyvens. Tą pačią dieną Jelcinas pareiškė, kad kai tik Rusija pasiskelbs suvereni, ji sudarys sutartis su Baltijos respublikomis ir pradės su jomis prekiauti.

Jelsino išrinkimo reikšmę dienraštyje *The Wall Street*

Journal gegužės 30 nagrinėja AFL-CIO tyrimo direktorius Adrian Karatnycky. Jo nuomone, tas įvykis reiškia, kad jau artėja imperijos pabaiga. Jelcinas yra rusų nacionalistas, bet jis atstovauja nacionalizmui, kuris kovoja prieš sovietinio komunizmo valstybės aparatą ir nedaug turi bendro su rusų imperializmu.

Lankydamosi Ispanijoje, Jelcinas gegužės 4 kritikavo Gorbačiovą už Lietuvos blokadą ir

reikalavo "nepriklausomos Rusijos respublikos". Tokia respublika pasirašytų sutartis su kitomis respublikomis ir jos pačios nuspręstų ar priklausyti federacijai, konfederacijai, ar tapti nepriklausomomis.

Karatnycky rašo, kad nerusų tautos džiaugsmingai sutiko Jelcino pergalę. Jis prisimena, kad tą pergalę vėlyvą balandį jam išpranašavo vienas Sąjūdžio vadovų, kuris tvirtino, kad Jelcinas susitars su Lietuva ir pasipriešins ekonominei blokada. Prieš tris mėnesius Estijos dienraštyje išspausdintame pasikalbėjime Jelcinas tvirtai pasisakė už "maksimalią" Baltijos tautų nepriklausomybę.

Kaip 147 milijonų respublikos prezidentas, Jelcinas sturės spręsti ir nerusų respublikose gyvenančių 25 milijonų rusų problemą. Žinodamas, kad jie gali būti pajėga už imperijos išlaikymą, jis siūlo įvesti "sugrįžimok įstatymą", pagal kurį nepatenkinti rusai būtų tvarkingai evakuoti iš nerusų respublikų.

(Elta)

BALTIJOS RESPUBLIKŲ PAREIŠKIMAS

Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų Aukščiausiųjų Tarybų pirmininkai Riutalis, Gorbunovas ir Landsbergis, birželio aštuntąją *Jurmaloje* paskelbė pareiškimą, kuriame išaiškinti respublikų nuolatinių gyventojų teisių ir laisvių vieningo įstatyminio reguliavimo principai.

Pareiškime pažymima, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos nuolatinių gyventojų teisių ir laisvių vieningo įstatyminio reguliavimo pagrindas yra Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarime Vienoje dalyvių baigiamasis dokumentas, kiti pripažinti tarptautiniai susitarimai.

Baltijos respublikos, rengdamos visus įstatyminius aktus, vadovausis šiuose dokumentuose įtvirtintomis normomis, kurios reguliuoja užsienio šalių piliečių ir asmenų be pilietybės teises ir laisves.

Baltijos vyriausybės yra tos nuomonės, kad Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje gyvenančių TSRS piliečių teisių ir laisvių nu-

statymas yra vienas iš derybų su TSRS objektu, ir svarstant šį klausimą jos sieks, kad būtų saugomi ir vystomi ekonominiai, socialiniai, kultūriniai ir humanitariniai Baltijos valstybių nuolatinių gyventojų ryšiai su jų istorine Tėvyne.

Baltijos respublikos taip pat sieks sudaryti sąlygas, skatinančias nacionalinių mažumų etninį, kultūrinį, kalbinį ir religinį savitumą.

Jurmaloje posėdžiavę Baltijos valstybių tarybos dalyviai atskiru pareiškimu taip pat kreipėsi į Europos saugumo ir Bendradarbiavimo konferenciją Kopenhagoje, ją prašė, kad Pabaltijo klausimas būtų įrašytas į Paryžiuje įvyksiančio viršūnių susitikimo darbotvarkę.

Kitu pareiškimu Baltijos valstybių taryba paragino pasaulio Parlamentus ir vyriausybes paremti Baltijos respublikų siekimą tapti Jungtinių Tautų ir kitų didžiųjų tarptautinių organizacijų naremis.

— Londone einantis dienraštis *Independent* birželio 6 paskelbė, jog Lietuvos saugumas sustabdė prie sienos 150,000 tonų alyvos iš Lenkijos. Alyva buvo skirta pagelbėti Lietuvai Sovietų blokados metu.

— Kartoje, Kretingos apskrityje, buvo perlaidojami 60 buvusių Lietuvos partizanų palaikai.

— Kauno senamiestyje esanti barokinė dominikonų Švč. Sakramento bažnyčia, kurioje buvo "Santakos" kino teatras, perduota vyskupijos tikintiesiems.

— Lazdijų muitinė okupanto jau kuris laikas uždaryta. Tačiau sakoma, kad savi žmonės pravažiuoja už 1,000 rublių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licenzija V/O "VNESHPOSYLTORG"

Gera žinoma firma su 30-ties metų patirtimi gerai ir greitai aptarnauja savo klientus siunčiant

SIUNTINIUS — DOVANAS su apmokėtu muitu

Į TSRS, tame tarpe į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. GAVĖJAS NIEKO NEMOKA, VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Klijentų patogumui visi mūsų agentai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių prienamomis kainomis.

Turime pardavimui mašinas: "Volga", "Žiguli", "Volvo", "Toyota".

Dėl informacijos prašome kreiptis į mūsų pagrindinę kontorą arba į visus mūsų agentus.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

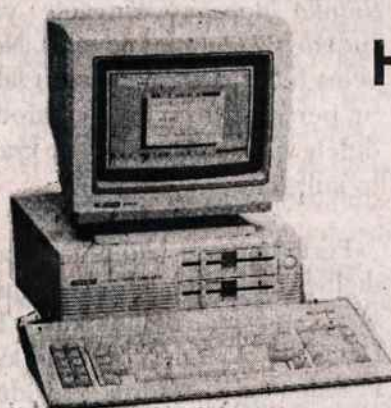
40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017,

Tel. (212) 832 - 7550

BOSTON, MA 02127
BROOKLYN, N.Y. 11222
BUFFALO, N.Y. 14212
CHICAGO, ILL. 60622
CHICAGO, ILL. 60622
CLEVELAND, OH, 44134
FORT WAYNE, IN. 46808
HAMTRAMCK, MI 48212
HARTFORD, CT. 06106
HERKIMER, N.Y. 13350
INDIANAPOLIS, IN. 46227
IRVINGTON, N.J. 07111
LAKEWOOD, N.J. 08701
LOS ANGELES, CA 90046
MIAMI BEACH, FL. 33139
MINNEAPOLIS, MN. 55418
NEWARK, N.J. 07106
NEW YORK, N.Y. 10009
PHILADELPHIA, PA. 19115
PITTSBURGH, PA. 15203
ROCHESTER, N.Y. 14621
TRENTON, N.J. 08611
WATERVLIET, N.Y. 12189
WORCESTER, MA. 01607
WHEATRIDGE, CO. 80033

632 Dorchester Avenue
661 Manhattan Avenue
701 Fillmore Avenue
2242 W. Chicago Avenue
1723 W. Chicago Avenue
6089 State Road
1807 Beineke Road
11415 Jos Campau Avenue
1839 Park Street
RR No. 1, Box 765 McKennan Rd.
3216 St. Jude Drive
1082 Springfield Ave.
901 E. County Line
7706 Santa Monica Blvd.
1352 Washington Ave.
2422 Central Ave. N.E.
698 Sanford Avenue
122 First Avenue
9550-B Bustleton Ave
1307 E. Carson
681-683 Hudson Avenue
703 So. Broad Street
1828 3rd Avenue
22 Carlstad Street
4330 Quay Street

Tel. (617) 268-1303
Tel. (718) 389-6747
Tel. (716) 895-0700
Tel. (312) 235-7788
Tel. (312) 666-3985
Tel. (216) 884-1738
Tel. (219) 432-5402
Tel. (313) 365-6350
Tel. (203) 232-6600
Tel. (315) 866-3939
Tel. (317) 787-0052
Tel. (201) 374-6446
Tel. (201) 363-2251
Tel. (213) 656-1962
Tel. (305) 532-7026
Tel. (612) 788-2545
Tel. (201) 373-8783
Tel. (212) 533-2906
Tel. (215) 698-9190
Tel. (412) 481-2750
Tel. (716) 544-2151
Tel. (609) 393-9455
Tel. (518) 274-5242
Tel. (508) 798-2868
Tel. (303) 422-4330

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, parduoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio paskirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas. Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų, telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

New Yorkas

Vaistus į Lietuvą jau siunčia Lietuvos Katalikų Religijai Šalpa per savo "Gyvybė Lietuvai" projektą. Praėjusį mėnesį pasiūsta 10,000 dol. vertės vaistų. Birželio 18 buvo paruošta 70 dėžių siunta. Supakuoti ir surūšiuoti vaistus, kuriuos "Gyvybė Lietuvai" padovanojo afganų grupė, atėjo į talką grupė New Yorko lietuvių, vadovaujama Vytauto Katino. Ramutė Česnavičienė prižiūrėjo tvarkingą vaistų rūšiavimą. Jai talkino Petras Baltrušionis, Zina Jankauskaitė, Aldona Katinienė, Bill Kumeta ir Rasa Razgaitienė.

Adv. Povilas Žumbakis iš Chicago atvyksta į New Yorką, kur naujai išleistas knygos apie Lietuvos įstatymus supažindinimui. Anglų kalba išleistoje knygoje talpinama Lietuvos laikinai konstitucija, atrinktų Lietuvos įstatymų rinkinys, išstojimo iš Sovietų Sąjungos įstatymas ir svarstybos apie dabartinę Lietuvos teisinę padėtį. Su knyga supažindins Viktoras Nakas, Lietuvos Informacijos Centro Washingtono skyriaus vedėjas. Renginys įvyks liepos 6, penktadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje. Rengia Tautos Fondas ir JAV LB New Yorko apygarda.

"Gyvybė Lietuvai", medicininės pagalbos projektas, vado-

vaujamas Lietuvos Katalikų Religijai Šalpa, sulaukia pagalbos iš lietuvių visuomenės. Dr. Kazimiero Šnieškos pastangomis paaukota 1,500 dol. vertės vaistų. Dr. Birutė Preikštas iš New Jersey paaukavo vertingų medicininė knygų, vaistų ir reikmenų. Philadelphia lietuvių grupė, vadovaujant Renatai Kučienei, atvežė į New Yorką 1,200 dol. vertės aukštos kokybės vaistų, kartu su 1000 dol. auka. Vaistai tuoj bus pergabunami į Lietuvą Caritas sambūrio globon. Aukos "Gyvybė Lietuvai" vajui siunčiamos adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid — "Life for Lithuania", 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Aukos nurašomos nuo JAV mokesčių.

Kun. Sigitas Tamkevičius, buvęs sovietų politinis kalnys, dabar Kauno kunigų seminarijos dvasios vadas, šiuo metu lankosi Šiaurinėje Amerikoje. Viešnagė pradėjęs birželio pradžioje Kanadoje, vyko į Washington, D.C., kur Lietuvos Informacijos Centro skyriaus vedėjas Viktoras Nakas talkino jo susitikimams su JAV valdžios pareigūnais. Putname vadovavo lietuvių kunigų kolektojioms, kalbėjo Bostono Birželio įvykių minėjime, pasimatė su Clevelando lietuviams, Chicagoje apsisistojo pas lietuvių jėzuitus. Aplankęs Californiją, Detroitą, Dainavos stovyklą, Roko stovyklą, per New Yorką

liepos gale grįžta į Lietuvą. Jo kelionę Amerikon sutvarkė Lietuvos Katalikų Religijai Šalpa, kuri globoja ir Nijolės Sadūnaitės keliones.

Solistė Lionė Juodytė-Matthews iš Flushing, N.Y., visada remia spaudą. Šiemet su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Padėka už dosnumą.

Kun. W. Wolkovich iš Norwood, MA, atnaujino prenumeratą, pridėdamas 20 dol. auką *Darbininkui*. Padėka spaudos rėmėjui.

Lito organizacija gegužės 23 galutinai nupirko Marco Island saloje kurortinę sekciją, vadinamą Club Regency. Tai yra jau trečia vieta, kur Lito organizacija yra investavusi. Pirmoji vieta yra Beach Club of Marco, kur lankėsi daug lietuvių, taip pat ir Lietuvos prekybininkai. Mažesnis investavimas yra Seaview apartments. Dabartinis pirkiny susideda iš 36 vilų ir žemės, kur bus pastatytas 185 kambarių modernus viešbutis. Šis projektas yra šalia didžiulio Mariott viešbučio, su kuriuo konkuruojama. Pirkimo kaina buvo 8 mil. dolerių su viršum. Lito organizacija tai nupirko su vienu iš savo partnerių. Taip praneša Vytautas Vebeliūnas, organizacijos prezidentas, ką tik grįžęs iš Marco Island.

Lionginas Vaitkevičius iš Jamaica, N.Y., ketvirtį metų savo dosnumu remia spaudą. Atnaujino prenumeratą ir 30 dol. paskyrė *Darbininkui* auką. Nuosirdžiai dėkojame.

Petras Lanys iš Elizabeth, N.J., ketvirtį metų pridėda dosnesnę paramą *Darbininkui*. Šiemet atnaujino prenumeratą, pridėdamas 20 dol. Labai aciu.

Rasa Karvelis iš Troy, MI, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 30 dol. auką *Darbininkui*. Padėka už paramą.

Antanas Pocius iš Elizabeth, N.J., visada remia spaudą. Šiemet *Darbininko* jubiliejinių metų progai atsiuntė 75 dol., atnaujino prenumeratą su maloniu laišku. Dėkui už dosnumą.

G. A. Bobelis iš Long Island City, N.Y., apmokėjo dviejų prenumeratorių mokesčių, gi likutį 60 dol. paskyrė *Darbininko* jubiliejiniams metams. Padėka už dosnumą.

A. Ažuolaitis iš Hingham, MA., antri metai atnaujino prenumeratą ir pridėjo 20 dol. auką spaudai paremti. Labai aciu.

Hedwig Kontrimas iš Mission Viejo, CA, treti metai apmokėjo prenumeratą ir paskyrė 30 dol. *Darbininkui* paremti. Padėka už dosnumą.

Jūratė Jasaitis iš Flushing, N.Y. šiemet su presnumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Aciu už dosnumą.

Nijolė Kent iš Valencia, CA, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 20 dol. paramą *Darbininkui* ir kalendoriui. Labai aciu.

Vanda Jautokas iš Chicago, IL, prie prenumeratos pridėjo 20 dol. spaudos palaikymui. Dėkojame.

Antanas Rubonis iš North Haledon, N.J., ne tik remia spaudą, bet apmoka prenumeratą ir už kitus skaitytojus. Labai aciu už 55 dol. ir paramą.

Edith Pavelites iš Brooklyn, N.Y., antri metai su prenumeratos atnaujinimu pridėda dosnią auką. Aciu už paramą kalendoriui ir *Darbininkui* — sukaktuvinių 75 metų progai — iš viso 120 dol.

Prel. Vytautas Balčiūnas iš Thompson, Conn., nuolatinis spaudos rėmėjas, atnaujino prenumeratą ir paskyrė auką sukaktuvinių 75 metų progai 50 dol. auką. Nuosirdi padėka.

Bronius Strikaitis iš Los Angeles, Calif., treti metai skiria dosnesnę *Darbininkui* paramą. Šiemet su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Labai aciu.

— Kun. Antanas Saulaitis, SJ, lietuvių jėzuitų provincijolas ir Sielovados Tarybos vicepirmininkas, praleido porą mėnesių Pietų Amerikoje, kur pravedė jaunimo stovyklas, religinius susikaupimus ir talkino VI PL Jaunimo Kongreso 1991 metuose pasiruošimo darbams.

— Lietuvos Sielovados Taryba Brooklyne išspausdino 7000 egzempliorių belgų autorius Lellote parašytos ir Lietuvoje išverstos knygos *Gyvenimo problemos sprendimas*. Knygą galima įsigyti vysk. P. Baltakio raštinėje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, arba pas seselę Ignę, Putnam, Conn. Planuojama šią knygą Lietuvoje išleisti 250,000 tiražu ir ją naudoti kaip religijos vadovėlį aukštesnioje gimnazijos klasėse bei universitetuose.

— Europos vyskupų simpoziume pereinamais metais spalio mėn. iš Lietuvos dalyvavo kardinolas V. Sladkevičius ir vyskupai: V. Michelevičius, J. Žemaitis ir J. Matulaitis. Vizito metu imtasi iniciatyvos užvesti beatifikacijos — kanonizacijos bylas dėl arkivysk. T. Matulionio, arkivysk. M. Reinio ir vysk. V. Borisevičiaus, kurie bolševikų nukankinti mirė pokario okupacijos metais.

— A. a. sesuo Mariė Infanta Žukauskaitė, sulaukusi 75 m. amžiaus, birželio 7 mirė šv. Kryžiaus ligoninėje. Įžaduose išgyveno 58 metus. Visą gyvenimą pasišventė kaip vaikų darželio ir pirmo skyriaus mokytoja.

— Lemont, Ill., Pasaulio Lietuvių Centro misijai Chicago arkivyskupija suteikė pilnas parapijos teises. Misijai duotas Palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio vardas. Misijai vadovauja kun. Leonas Zaremba, SJ.

— Valdemaras Katkus, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas, birželio 1 susitiko su Australijos ministru pirmininku R. Houk, kuris pažadėjo ir toliau remti Lietuvą tarptautinėje plotmėje. Jis pasisakė už humanitarinės pagalbos suteikimą Lietuvai.

— Algimantas Andreika, buvęs politinis kalnys, besigydąs Dormšetene, Vakarų Vokietijoje, paskyrė iš savo pašalpos Lietuvos blokados fondui 200 DM.

— Visi studentai kviečiami šią vasarą dalyvauti Lituanistikos seminare rugpjūčio 5 - 19 Las Salle Manor, netoli Chicago. Šiais metais bus dėstomi trys lietuvių kalbos kursai: lietuvių kalbos pagrindai, kalbos kultūra ir kirčiavimas. Du literatūros kursai: lietuvių romanas ir lietuvių poezija nuo Donelaičio iki Maioronio. Iš visuomeninių mokslų bus kursas "Moterys ir vyrai lietuvių kultūroje" ir iš istorijos kursas "Lietuva okupacijos laikotarpiu". Kreiptis: Lituanistikos seminaras, P. O. Box 50660, Cicero, Ill. 60650.

— Buenos Aires, Argentinoje, Aleksandro A. Mičiūdo laišku M. Gorbačioviui išspausdino *La Prensa*, o Vytauto Landsbergio laišku Argentinos prezidentui dr. Carlos S. Menen išspausdino *La Nacion* laikraščiai.

MADŲ PARODA IŠ AUSTRALIJOS

Grupė jaunų drabužių kūrėjų (designers), baigusių Sydnėjaus Australų nacionalinę meno kolegiją, keliauja su paroda į Istanbulą, Paryžių, New Yorką. Drauge važiuoja ir modeliai.

Pereinamais metais jų paroda su dideliu pasisekimu praėjo Londone, Paryžiuje, Barcelonoje.

Šioje grupėje yra viena lietuvaite Ramona Ratas, dail. grafikų Vaclavo Rato dukra. Ji yra viena iš 7 kūrėjų-designer, kur turi Sydnėje savo saloną.

Jų darbų paroda rengiama 1990 liepos 15 d., 3 v. popiet Kultūros Židinyje.

Visas pelnas skiriamas atsikuriančiai Lietuvai.

sekmadienį, liepos 29 d.

Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyno sodyboje PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS - Lietuvių susiartinimo šventė

- 11:00 Šv. Mišios ir Tikėjimo liudijimas
- 12:00 Pietūs, pramogos
- 3:00 Neringos stovyklautojų programa
- 4:00 Šv. Valandėlė už Lietuvą
- 4:45 Didž. Loterijos Laimėjimai

Mišias laikys Kun. K. Pugevičius Tikėjimo liudijimas - Nijolė Sadūnaitė

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti! Pasikvieskite ir savo draugus!

TRANSPAK

2638 WEST 69TH STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60629

TRANSPAK ir labdaringos "Pagalbos Fondas" Lietuvoje sudarė sutartį, kad būtų galima persiųsti į Lietuvą dėvėtus drabužius ir vartojamus daiktus neribotais kiekiais be jokio maito. Fondo tikslas — šelpti senus žmones, invalidus, vaikus našlaičius ir kitus paramos reikalingus žmones.

Amerikos lietuviai gali sudaryti siuntinius ir juos skirti savo giminėms, draugams. "Pagalbos Fondas" išskirstys tuos siuntinius, tam kam skirta. Už šią paslaugą fondas tikisi, kad ir maža dalis aukotų drabužių, dėvėtų ar naujų, vaistų, medicininių priemonių bus skiriama tiesioginiai pačiam fondui. Taip pat, JAV ir Kanados įvairios organizacijos gali skirti siuntinius kitoms šalims ar pagalbinės veiklos organizacijoms Lietuvoje.

Fondas yra sudarytas iš organizacijų, kooperatyvų ir pati fondo atskaitomybė yra labai tiksli. Norintiems galime prisiųsti fondo mėnesinės veiklos ataskaitą.

Transpak firma yra gerai žinoma Lietuvoje ir šios pagalbos veikloje minėtų daiktų persiuntimas yra suderintas su visais valdžios ir muitinės reikalavimais. Daiktų kiekiai neribojami. MUITO NĖRA.

Kadangi JAV ir Kanados lietuviai gyvena įvairiose vietovėse, norintieji siųsti tokius siuntinius gali persiųsti Transpak firmos adresu per UPS — United Parcel Service. Mes sukonsoolidavę siuntas persiųsim į Lietuvą.

Siunčiame receptinius ir nereceptinius VAISTUS. Bayer aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, Advil ir kt. \$65. — Kiekiai neribojami. MUITO NĖRA.

Pervedame PINIGUS, tvarkome PALIKIMUS, perkame pigiai naujus AUTOMOBILIUS.

Duodame dviejų metų garantiją per mus siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams. Turime sutarto su pačia didžiausia elektroninių prekių taisyto jmone ELEKT-RONU, Lietuvoje. Ši garantija teikiama susitarus iš anksto.

Parduodame ir siunčiame kompiuterius, faksus, siuvimo, mezgimo, kopijavimo mašinas ir t.t. visas išvardintas elektronines prekes ir mašinas galime persiųsti kargo oro linija su iš anksto apmokėtu maito ir pristatymu į namus Lietuvoje.

Rašydami visada praneškite savo telefono numerį — jums tai nieko nekainuos ir jūsų klausimas bus atsakytas tuoj pat.

Darome iškvietimus: pasikviečiant gimines iš Lietuvos ir kviečiant jus apsilankymui Lietuvoje.

Romas Pukštyš
TRANSPAK
2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
1-312-436-7772

Įstaiga veikia kasdien 9-5 v.v.
šešt. 9-2 v. p. p.

BALTIC TOURS

LIETUVA, SUOMIJA ir ESTIJA — 15 dienų kelionė. 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Taline, 2 naktys Helsinkyje Finnair linija.

Kelionė #801 — rugpjūčio 1-15 :
\$2,389.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,589.00 iš Chicago.

LIETUVA ir AUSTRJA — 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Vienoje. Austrian Airlines linija.

Kelionė #808 rugpjūčio 8-22:
\$2,399.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,599.00 iš Chicago.

LIETUVA — 10 dienų kelionė. 8 naktys Vilniuje. Finnair linija.

Kelionė #943 rugsėjo 13-22:
\$1,809.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,009.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA — 14 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #913 rugsėjo 13-26:
\$2,209.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,409.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA — 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Prahoje. CSA linija.

Kelionė #105 spalio 1-15:
\$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,359.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA — 12 dienų kelionė. 9 naktys Vilniuje, 1 naktis Prahoje. CSA linija.

Kelionė #106 lapkričio 5-16:
\$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,899.00 iš Chicago.

ŠV. KALĖDOS ir NAUJIEJI METAI LIETUVOJE 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahoje. CSA linija.

Kelionė #1225 gruodžio 21-sausio 4, 1991:
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,999.00 iš Chicago.

NAUJIEJI METAI LIETUVOJE — 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahoje. CSA linija.

Kelionė #1280 gruodžio 29-sausio 11, 1991:
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,999.00 iš Chicago.

Visų kelionių, išskyrus #703D, kainosa įskaitoma bilietai į Festivalio programą, tris pamatinimus kasdieną, pusryčius, pietus ir miesto apžiūrėjimą West Beryne ir Helsinkyje, pervežimą ir asmeninį BALTIC TOURS palydovo patarnavimą visoje kelionėje.

PAPILDOMA KELIONĖ

LIETUVA-RUSIJA-SUOMIJA — 15 dienų kelionė. 2 naktys Maskvoje, 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinkyje.

Kelionė No. 813, rugpjūčio 13 - 27
\$2459 iš Bostono ir New Yorko
\$2659 iš Chicago

Smulkesnėms informacijoms ir brožiūrai kreipkitės adresu:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA, 002164
Tel. 617 965 - 8080 Fax 617 332 - 7781

DĖMESIO!

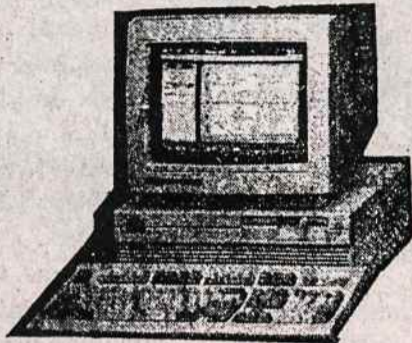
VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ISIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĘ

**TIMURS STORE
JOY - LUD**

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(Ivairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoj

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(Ivairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

B. Sutkus, Jamaica, N.Y., V. Vitkus, Rochester, N.Y., R. Roberto, Westborough, Mass., L. Šimutis, Evergreen Park, Ill., A. Klimavičienė, Worcester, Mass., L. Gudelis, Hot Springs, Ark., C. Kazakauskas, Philadelphia, Pa., G. Dargis, Pittsburgh, Pa., R. Cirpulis, Sugar Land TX, E. Okas, Baltimore, Md., V. Juška, Toronto, Ont., P. Turulis, Cleveland, Ohio, B. Steponis, Seven Hills, Ohio, K. Augaitis, Providence, R. I., kun. V. Martusevich, Philadelphia, Pa., dr. V. Vaitkus, Cotuit, Mass., D. Velička, Watertown, Conn., B. Paliulionis, Chicago, Ill., O. Alekna, Miami Beach, Fla., K. Januta, Los Angeles, Calif., A. Stepaitis, Arlington Hts., Ill., J. McCloskey, Springdale, Pa., L. Kulikauskas, So. Ozone Park, N.Y., E. Didžbalis, Waterbury, Conn., J. Juška, Elizabeth, N.J., A. Tumas, Newbury Park, Calif., V. Stanislovaitis, Chicago, Ill., U. Zukauskas, Yonkers, N.Y.

6 dol. — dr. D. Kasakaitis, Baltimore, Md.

Po 5 dol. — L. Jankauskaitė, Brooklyn, N.Y., R. Remeza, Ozone Park, N.Y., A. Andrusis, Ormond Beach, Fla., J. Švedas, St. Petersburg Beach, Fla., E. Radionovas, West Hartford, Conn., kun. J. Rikteraitis, New Britain, Conn., dr. S. Skripkus, Kearny, N.J., A. Zebela, Jersey City, N.J., V. Bražėnas, Bonita Springs, Fla., A. Bačanskienė, Pompono Beach, Fla., L. Bukauskienė, Staten Island, N.Y., B. Petrauskas, Rochester, N.Y., K. Šnipas, Hartford, Conn., M. Sefflerien, Vernon, Conn., P. Kligys, Ozone Park, N.Y., S. Ilgūnas, Rochester, N.Y., J. Misiūnas, Stuart, Fla., P. Lapinskas, N. Miami Beach, Fla., A. Bareikis, Mattapa, Mass., S. Minėika, Centerville, Mass., A. Kizis, Flushing, N.Y., E. Jankus, Woodhaven, N.Y., A. Adams, Brookfield, Conn., D. Grajauskas, Simsbury, Conn., Šileikis, Hillcrest, N.Y., P. Gobužas, Blauvelt, N.Y., I. Veitas, Milton, Mass., Z. Dabrila, Worcester, Mass., G. Balbata, Lake Park, Fla., V. Barkus, Van Nuys, Calif., kun. A. Janiūnas, Lawrence, Mass., J. Starėnas, Avon, Conn., R. Durickaitė, St. Petersburg, Fla., V. Kleiza, Chicago, Ill., F. Andriūnas, Wyncote, Pa., V. Saliamonas, La Canada, Calif., V. Banevičius, Philadelphia, Pa., T. Vainauskas, Hamilton, Ont., V. Kamantas, Sparta, Mich., S. Liubartas, Sun City, AZ, S. Milašius, Cleveland, Ohio, L. Kybartas, Hamilton, Ont., R. Lukas, Interlaken, N.J., V. Ellner, Anaheim, Calif.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų sūntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepalo aukščiausias procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
482 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gillies Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. - Thurs. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

**LIETUVIŲ KATALIKŲ
SUSIVIENIJIMAS**

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškų apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtgičių.

Nor įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuvių kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

Parduodami tautiniai draubūžiai: berniukui ir mergaitei. Su persiuntimu tik 85 dol. kiekvienas. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Tel. 718 827-1351.

Reikalinga mergina-draugė arba našlė, kuri gali kartu gyventi ir prižiūrėti senesnio amžiaus žmones ir jų namus. (turtą, sveikatą ar slaugyti ligoje). Rašyti Joseph Lugau arba John Conwood, P. O. Box 21270, Jamaica, NY. 11421 USA.

A. Merklio "Didysis varpininkas Vincas Kudirka" — 416 puslapių leidinys, įrištą į kietus viršelius. Išleido Vydūno jaunimo fondas. Kaina su persiuntimu 17 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Po 3 dol. — J. Ščiuckas, Saymour, Conn., D. Belvectaitė, Chicago, Ill.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

ATTENTION — HIRING! Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 - \$69,485. Vall (1) 602-838-8885, Ext. R 6057.

ATTENTION: EASY WORK, EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details. (1) 602-838-8885. Ext. W-6057.

FREE TRAVEL BENEFITS! AIRLINES NOW HIRING! ALL POSITIONS! \$17,500 - \$58,240. Call (1) 602-838-8885. Ext. X-6057.

FREE TRAVEL BENEFITS! CRUISE SHIPS AND CASINOS NOW HIRING! ALL POSITIONS! Call (1) 602-838-8885. Ext. Y-6057.

ATTENTION: EARN MONEY TYPING AT HOME: 32,000/yr. income poTENTIAL. Details (1) 602-838-8885. Ext. T-6057.

ATTENTION POSTAL JOBS! Start \$11.41/hour! For application info call (1) 602-838-8885. Ext. M-6057, 6 AM - 10 PM, 7 days.

**DARBININKUI
PAREMTI
AUKOJO**

Darbininko skaitytojai, atsiuntę prenumeratos mokesį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 20 dol. — A. Sruoginis, Norwood, N.J., J. Bradūnas, Baltimore, Md.

Po 15 dol. — S. Levanas, Waterbury, Conn., J. Maldutis, Ronkonkoma, N.Y., P. Macijauskas, Kearny, N.J., W. Strigun, W. Bridgewater, Mass., kun. C. Matejune, West Hartford, Conn., J. Rudis, Brooklyn, N.Y., M. Šaltanis, Montreal, Que., D. Kojelytė, Villa Park, Ill.

Po 10 dol. — A. Žukas, Woodhaven, N.Y., O. Osmolskis, Richmond Hill, N.Y., I. Kereilis, Palos Park, Ill., R. Šomkaitė, So. Orange, N.J., dr. D. Saldaitis, Woodhaven, NY, A. Landsbergis, Freeport, N.Y., V. Trainis, Los Angeles, Calif., A. Bagdonavičius, Brick, N.J., I. Ožalas, Amsterdam, N.Y., J. Pačėsa, Brooklyn, N.Y., V. Valukas, New Haven, Conn., B. Paliulionis, Cicero, Ill., M. Bučinskas, New York, N.Y., J. Vaičys, Albion, N.Y., K. Pliuškonis, Huntington Valley, Pa., V. Gedminatas, St. Petersburg Beach, Fla., A. Šaulys, Shoreham, N.Y., T. Penikienė, Woodhaven, N.Y., J. Šaras, Plymouth, Mass., A. Bludžius, Los Angeles, Calif.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita proga — siūlome platų pasirinkimą.

Galite išgyti:

- žymiausių išsivijios ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasečių su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą kurį galite gauti atsiant 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201 Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376 368 Broadway, So. Boston, MA 02127

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — 2 dol.
Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Aukštų nuošimčių taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

Dalis Lietuvos vyčių centro valdybos narių poilsiauja po sekmingo posėdžio.

**LIETUVOS VYČIŲ
CENTRO VALDYBA
POSĖDŽIAVO CHICAGOJE**

Lietuvos vyčių centro valdyba birželio 16, 1990 posėdžiavo Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Chicagoje. Šeiminkais buvo 36 kuopa kuriai pirmininkauja Evelyn Oželienė.

Tiksliai 12 val. susirinkimą atidarė centro valdybos pirmininkė Anna Klizas Wargo. Pirmininkė taip pat sukalbėjo maldą, nes dvasios vadas kun. Juozas Anderlionis, dėl parapijos reikalu, negalėjo dalyvauti. Sveikino Vidurinės Amerikos apskrities pirmininkas Algirdas Brazis ir 36 kuopos pirmininkė E. Oželienė. Sekretorė Marytė Juozėnaitė perskaitė pereito susirinkimo protokolą. Po to pirmininkė perskaitė centro valdybos narių raportus. Svarstybose svarbiausias reikalas buvo seimas kuris įvyks liepos mėnesio gale Pittsburghe, PA. Seimą globo Pittsburghe 19 kuopa. Seimo rengimo pirmininkas Jonas Baltrus pranešė, kad seimo programos knyga ir registracija eina gerai. Jau užsiregistravo apie 200 narių. Buvo

malonu sužinoti, kad seime dalyvaus Nijolė Sadūnaitė. Viena seimo sesija bus paskirta su ja susipažinti. Šio susirinkimo lyg tema buvo — kaip mes geriau galime padėti atsikuriančiai Lietuvai.

Posėdyje dalyvavo apie 30 valdybos narių bei svečių. Po susirinkimo visi dalyvavo vakarinėse mišiose tos pačios parapijos bažnyčioje.

Baigiant centro valdybos vardu norėčiau padėkoti vaišingai 36 kuopai ir jos darbuotojams pirmininkei E. Oželienitei ir jos štabui už tokį nuoširdų mūsų priėmimą. Nuo jų gausiai apkrautų statulų tikrai visi pridėjome kelis svarus. Po susirinkimo turėjome smagią vakaronę valdybos nario Al Zakarko namuose. Čia mus linksmo mūsų mielas gražiabalsis baritonas Algirdas Brazis — mes, Algirdui ir Aldonai Braziams pagiedojome "Ilgiausių metų" jų vedybinio gyvenimo 50 metų proga.

Lietuvos vyčių centro valdyba susirenka keturis kartus per metus. Kitas susirinkimas bus Pittsburghe, prieš seimą.

Dalia Bulvičiūtė

MIRĖ JUOZAS JURKUVĖNAS

Juozas Jurkuvėnas, išsvargin-tas ilgos ir sunkios ligos, mirė 1990 birželio 10-tos rytą dukters Irenos namuose, Old Bridge, N.J., kur paskutiniu laiku gyveno, persikėlęs iš New Yorko.

Velionis buvo gimęs 1922 gegužės 15 Švenčionių apylinkėje, Mažionių kaime, lenkų okupuotoje Lietuvoje. Tėvai buvo ūkininkai, tai ir jo jaunystė praėjo kaime besimokant ir be-talkingant tėvams ūkio darbuose.

1941 metais prasidėjo karas tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. Jau tų metų vasarą vokiečiai okupavo Lietuvą. Vokiečiai Juo-zą 1942 metais išvežė darbams į Vokietiją.

Karui pasibaigus, atvyko į Wiesbadeno lietuvių pabėgėlių stovyklą, kur susitiko ir savo gyvenimo draugę Pranutę. Jiedu susituokė 1946 metais. Stovykloje buvo pareigingas policijos tarnautojas ir uolus sportininkų globėjas.

1947 metais su šeima emigra-

vo į Belgiją ir dirbo anglų kasyklose. Į Ameriką atvyko 1954 m. į Sioux City, Iowa. Ten dirbo ligo-ninėje, vėliau persikėlė į New Yorką. Pradžioje dirbo Metals Shalla kompanijoje, vėliau Belmont Metals kompanijoje, ir iš ten išėjo į pensiją.

Kurį laiką gyveno netoli Kul-tūros Židinio Brooklyne, paskui Glendale, o iš ten persikėlė pas dukrą Ireną. Ten ir baigė savo žemės kelionę, rūpestingoje žmonos ir dukros priežiūroje.

Išaugino du sūnus ir dvi dukras, kurie jau visi sukūrė savo gražias šeimas. Sulaukė septynių anūkų, kurie savo senelį nuoširdžiai mylėjo.

Veiklus šaulys

New Yorke gyvendamas, buvo labai aktyvus šaulių sąjungos narys, buvo kuopos vėliavnešys, aktyviai dalyvavo ir Lietuvių Bendruomenės veikloje. Taip pat aktyviai lankė ir Aprei-

kimo parapiją. Kiekvieną šeštadienį sykiu su žmona atvykdavo padėti praveisti bingo žaidimus, kol leido sveikata.

Pašarvotas buvo Marytės Shalins laidojimo kopyčioje. Atsiveikinimas buvo birželio 12 d. Rožančių sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Tarė žodelį ir apie patį velionį, koks jis buvo jautrus ir nuoširdus Kultūros Židinio išlaikymui ir visada mielai prisidėdavo prie Kultūros Židinio problemų išsprendimo. Pagerbė velionį ir vyskupas Paulius Baltakis, OFM, atsilankydamas į atsisveikinimą ir sukalbėdamas maldas. Atsilankė ir Apreiškimo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas.

Po maldų šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas pravedė atsisveikinimą ir nušvietė velionio gyvenimo kelią. Velionis buvo vienas iš pirmųjų čia kuriamos kuopos narys. Į šaulių eiles įtraukė ir žmoną Pranutę ir sūnų Edmundą. Už nuveiktus darbus buvo apdovanotas šaulių žvaigždės medaliu.

Laisvės Žiburio radijo programos direktorius Romas Kezys prisiminė, kaip velionis visą gyvenimą dirbo Lietuvos laisvei, o iš mūsų tarpo išėjo, kada Lietuva kelias laisvam gyvenimui. Kam reikėjo padėti, niekam neatsisakydavo. Septyniems anūkams Romas Kezys trumpai kalbėjo angliškai, nes norėjo, kad ir anūkai žinotų, kaip jų senelis buvo visų gerbiamas. Atsisveikinimas baigtas Lietuvos himnu. Prie karsto stovėjo šaulių garbės sargyba.

Birželio 13 po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje palaidotas Cypress Hills kapinėse.

Žmona ir visa šeima nuoširdžiai dėkoja visiems atsilankiusiems į kopyčią, puošusiems jo karstą gėlėmis, užprašusiems tiek daug mišių, aukojusiems Lietuvių Religinės Šalpos įstai-gai ir Lietuvos nepriklausomybės Fondui. Ypač dėkoja vy-skupui Pauliui Baltakiui, OFM, ir Tėv. Leonardui Andriekui, OFM, už maldas kopyčioje ir Kęstučiui Miklui už atsisveikinimo pravedimą. Dėkoja visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir Marytei Shallins už malonų patarnavimą.

Velionis Juozas labai mėgo Darbininką ir jo laukdavo kiekvieną savaitę. Žmona, pagerbdama a. a. vyro atminimą, Darbininkui skiria kuklią auką.

O. Barauskienė

P.S. Velionio Juozo Jurkuvėno nuotrauka buvo įdėta drauge su Kazimiero Bačausko nuotrauka praeitime Darbininko numetyje. Abu jie buvo veiklūs šauliai, mielai ir uoliai visiems patarnavo, padėjo visai lietuviškai veiklai. (Red.)

Padėkime sovietų pagrobtiems jaunuoliams

Bostone susiorganizavo komitetas, kuris rūpinasi atkreipti pasaulio dėmesį ir pagelbėti Lietuvoje sovietų pagrobtiems jaunuoliams, kurie atsisakė iš karinės tarnybos ir buvo globjami Raudonojo Kryžiaus ligoninėje.

Pirmiausia prašome, kad Amerikos grupės, organizacijos ar šeimos "adoptuotų" — apsiimtų globoti po vieną kalinamą jaunuolį.

Prašome, kad kuo daugiau netik lietuvių, bet ir amerikiečių visuomenė rašytų protestų laiškus ar siųstų telegramas žemiau Raudonojo Kryžiaus ligoninėje.

Prašykime įvairias organizacijas — Amerikos daktarų, advokatų, moterų, mokinių, meno mėgėjų ir kitų, kad jie įsijungtų į šią veiklą.

Kas gali ilgiau jais rūpintis, prašom mum pranešti, ir mūsų komitetas paskirs po vieną jaunuolį. Reikėtų rašyti kaliniams, jų šeimoms, Sovietų valdžiai, rūpintis jų likimų, teisėmis, sveikata ir kitkuo.

Jei turite kas daugiau žinių apie kurio likimą, prašom pranešti mums. Norime visą informaciją suteikti Amnesty International ir spaudai.

Prašome talkos darbu ir paramos pašto, telefono išlaidoms padengti. Jūsų pastangos nulėms tolimesnį šių jaunuolių likimą. Už visa dėkojame!

Bostono Amerikos lietuvių komitetas globoti sąžinės

kalinius — Prisoners of Conscience

Komiteto nariai:

Jūra Strimaitis
Birutė Šimkutė
Jūratė Aukštikalnienė
Aldona Lingertaitienė

Pagrobų jaunuolių likimas

Lietuvių Informacijos Centras šiam Bostone susiorganizavusiam jaunuoliams gelbėti komitetui suteikė žinių apie pagrobų jaunuolių likimą.

Naujoje Vilnioje kovo 27 į Raudonojo Kryžiaus ligoninę įsiveržė Sovietų kariuomenės parašutininkų dalinys ir pagrobė keletą ten buvusių ir besigydančių jaunuolių, kurie buvo atsisakę tarnauti Sovietų kariuomenėje ir iš tos kariuomenės pasitraukė. Dalis jų buvo vėl įjungti į Sovietų kariuomenės dalinius, kitų likimas nežinomas. Įjungtieji į kariuomenę, neturi galimybės susisiekti su savo namais, tėvais.

Gintaro Klizo šeima nėra gavusi jokio laiško, bet yra tik trumpai kalbėjusi telefonu.

Darius Bačiulis savo šeimai rašo, kad jis yra skriaudžiamas nuo to laiko, kai prieš Lietuvą prasidėjo ekonominė blokada, skriaudžia jį tautiniais pagrindais.

Rimas Gudonis, kuris jų pagrobimo metu parašutininkų buvo sužeistas ir gulėjo Anadyr ligoninėje, rašo, kad negauna medicinos pagalbos plaučiams. Taip pat jis rašo, kad kiti lietuviai kariai jo dalinyje yra mušami. Su Rimu Gudoniu tame pačiame dalinyje yra šie lietuviai: Darius Bičiulis, Kęstutis Perveneckas, Arūnas Jasiulis.

Jonas Mažonas, kuris iš savo dalinio pabėgo net du kartu, buvo mušamas, bet buvo pažadėta amnestija. Dabar jis yra teisiamas Kaliningrado kariuomenės teisme.

Taip pat ir kiti jaunuoliai yra skriaudžiami, nors ir liko kariuomenėje.

PROTESTO LAIŠKUS RAŠYTI:

General Dmitry Yazov
SSSR, RSFSR
103160 Moska
ul. Kirova, 37
Ministerstvo oborony SSSR

Chief Military Procurator of the USSR
SSSR RSFSR
ul. Kirova, 41
Voennaya prokuratura SSR
Glavnomu voyennomu prokuroru
Katusev, Aldeksandor
Filippovich

Ambasador Yuriy V. Dubrinin
Embassy of the Soviet
Socialist Republics
112 16th St, NW
Washington, D.C. 20036
(Your Excellency)

Mr. Richard Schifter
Assistant Secretary for Human
Rights and Humanitarian Affairs
State Department
Maine State Building
Washington, D.C. 20520

-o-
Kas nori "adoptuoti" jaunuolį, prašom rašyti mūsų komitetui:

c/o Aldona Lingertaitienė
16 Glenrose Rd.
Dorchester, MA, 02124

LAISVĖS VARPAS sekma dienais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telef. 508 586-7209.

VIDEO OVERSEAS
110-220 v. WE SHIP WORLDWIDE
OPEN SUNDAY 10-2 PM
Video Overseas, Inc. 249 West 23rd Street. New York, N. Y. 10011.
(212) 645-0797

1 **VCR** MON-SAT 10 AM-6 PM
JVC HRD SVC-321E \$ 249
AIWA E 101 \$ 199
Panasonic C12EE \$ 249
PAL/SECAM-DK
14 DAYS/4 PROGRAMS
RECORD/PLAYBACK

2 **JVC 21" TV**
C210 ME
7 SYSTEM
MONITOR/RECEIVER
REMOTE CONTROL
\$ 425

3 **TOSHIBA-VIDEO**
B-1
PAL/SECAM DK
REMOTE CONTROL
5 DAYS SALE
\$ 189

4 **STEREO SHARP-WQ 260**
DOUBLE CASSETTE
SHORT-WAVE
\$ 59

5 **HITACHI VM-2380E**
HQ
4 HEAD HQ
PAL SECAM
AUTOFOCUS
\$ 869

6 **NATIONAL CAMCORDER**
NV-M7EN
PAL SYSTEM
4 HEAD HQ
AUTOFOCUS
\$ 869

7 **SHARP FXR MACHINE**
COPER MACHINE
\$ 199
\$ 249

SPECIAL SALE

ACCESSORIES INCLUDED

We are not responsible for typographic error. Prices subject to change and vary with exchange rates. Please check. This ad supersedes all previous ads. 7/6/1990

A. A. VERONIKAI JANUŠIENEI
mirus, reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą jos vyrui, New Yorko šaulių kuopos nariui dailininkui Česlovui, jos sūnui Sauliui ir šeimai, seseriai ir jos šeimai Lietuvoj ir kartu liūdime.
NY šaulių kuopos pirmininkas valdyba ir nariai

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija. (718) 827-1352

Spaustuėvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

AR ŽIBURYS TIKRAI UŽGES?

Romas Kezys, lietuvių visuomenėje žinomas veikėjas ir "Laisvės Žiburio" radijo valandos vedėjas, o taip pat *Darbininko* uolus talkininkas ir bendradarbis birželio 24 programos pabaigoje perskaitė keletą liūdesių ir rūpestį sukeliančių eilučių. Čia supažindiname su tos transliacijos pabaiga.

Šį kartą turiu kreiptis į radijo klausytojus svarbiu reikalu. Kalba eina apie šios programos egzistenciją. Užvakar gavau žinią, kad šią stotį perima nauji savininkai, gavę teisę iš federacinės komisijos. Pranešdami šią žinią, jie taip pat pranešė, kad beveik padvigubina šios programos laiką kainą.

Neabejotina, kad tokiu reikavimu jie siekia išstumti iš šios stoties lietuviškąją, o taip pat ir kitas etnines grupes, ir šią stotį pajungti ispaniškai kalbančių reikalams. Apie šios stoties pavertimą ispaniška stotimi kalbos jau ėjo porą metų.

Šią savaitę jiems reikia pranešti ar mes norime kontraktą pasirašyti ir šią programą tęsti, ar pasitraukiame. Prašiau, kad šį ultimatumą pratęstų bent tris savaites. Atsakymo negavau. Su esamomis įplaukėmis — įskaitant rėmėjus, apmokamus skelbimus ir mūsų renginių — jokiū būdu programos neišlaikysime. Mes ir iki šiol vos galį su galu suvesdavom.

Lieka viena išeitis — prašyti klausytojų paramos. Yra apie 300 klausytojų, kurie kasmet atsiunčia auką, tačiau yra tikrai bent 10 kartų daugiau klausančių, kurie neremia. Į tuos daugiausia ir kreipiu šį žodį. Konkrečiai — bandau sudaryti Laisvės Žiburio šimtininkų būrį — tai yra rėmėjų, kurie įsipareigoja kasmet radijo išlaikymui paaukoti bent 100 dol.

Pabrėžiu, kad nei vienas centas suaukotų pinigų neina algų mokėjimui ar kokiom asmeniškam išlaidom padengti — vien tik radijo išlaikymui: už radijo laiką, aparatūrą ir pan. Prašau paskambinti ir pranešti, kad jungiatės į Laisvės Žiburio šimtininkų būrį.

Jei atsisiras pakankamai rėmėjų, kontraktą su stotimi pasirašysime, jei ne — nepasirašysime.

Tad visu rimtumu noriu pranešti, kad yra galimybė, kad Laisvės Žiburys už poros savaitių gali užgesti. Kurie nori įsipareigoti Laisvės Žiburio paramai, prašau skambinti dienos metu į agentūrą "Vytis" 718 769 - 3300, vakarais 718 229 - 9134 arba 718 428 - 4552.

Jei rėmėjų pakankamas skaičius nesusidarytų, galima bandyti laiko gauti kitose stotyse. Jei kas galėtų šiuo reikalu patarti, prašau skambinti. Kai kurie universitetai turi stotis, kur esą už mažą kainą ar ir visai nemokamai galima gauti laiko tiems, kurie turi ryšio su tokiu universitetu. Kas šiuo reikalu galėtų patarti, taip pat prašau skambinti. Normaliai tokių universitetų stotys yra silpnokos, tačiau daug išieties neturime.

Laukiu asisakymo iš brangiųjų klausytojų.

Šia proga gal tiktų ir tokia asmenišką pastabą padaryti. Kaip žinote, mudu su Daiva turime penkis sūnus. Laisvės Žiburys man yra tarsi šeštas sūnus — jis reikalauja daug vargo, daug darbo ir nemiegotų naktų, bet tuo pačiu suteikia ir daug džiaugsmo ir pasididžiavimo, kai klausytojai atsiliepia, ir daugelis šį darbą įvertina ir džiaugiasi šia programa. Laisvės Žiburio praradimas man palengvintų gyvenimą — būtų daugiau laiko džiaugsmui ir asmenišk-

AUTOBUSAS Į SESELIŲ PIKNIKĄ

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 29. Autobusas išvyksta sekmadienį 6:30 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo. Pakely autobusas sustos prie Shalins Funeral Home 84 - 02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kaina asmeniui 25 dol., įskaitant įėjimą į pikniką. Registruotis pas Marytę Šalinskienę, tel. 296 - 2244 arba *Darbininko* administracijoje, tel. 827 - 1351.

Vytautas Šaliūnas iš Lemont, IL, jau antri metai prisijungdamas prenumeratą prideda *Darbininkui* 20 dol. paramą. Labai ačiū.

A. Vedeckas iš Massapequa, N.Y., prie metinės prenumeratos pridėjo 20 dol. *Darbininko* spaudos reikalams. Dėkui.

— Vilniuje parduodamas išmokėtas kooperatyvinis butas, nauja mašina VAZ 2107 ir išmokėtas kooperatyvinis garažas. Telefonas Brooklyne 718 336 - 5676. Kalbama rusiškai arba angliškai.

kiems užsiėmimams. Bet tuo pačiu Laisvės Žiburio nebuvimas paliktų mano gyvenime nemažą tuštumą — tokį jausmą, tarsi, galėjai šį tą padaryti, gal kai ką ir padarei, gal kai kam džiaugsmo suteikėi, gal kai kurie įvertina Laisvės Žiburio renginius, gal pasitarnavai mūsų tėvynei Lietuvai — o dabar, užgesus Laisvės Žiburiui — jau viso to negalėsi padaryti.

Vienok gyvenimas eina pirmyn, ir mes visi, tikiu, susitikime ir pasidžiaugsime, jei ne radijo bangomis, tai šen ar ten lietuviškame ratelyje. Sudiev.

Romas Kezys

Albinas Stukas iš Jackson, N.J., jubiliejinių *Darbininko* metų proga atsiuntė 70 dol. ir kartu atnaujino prenumeratą. Ačiū taip pat už laišką ir gerus linkėjimus.

B. Bartkus iš Richmond Hill, N.Y., keletas metų remia *Darbininką*. Šiemet jį atnaujino su 40 dol. Padėka už paramą.

B. Ramanauskas iš Woodhaven, N.Y., antri metai atnaujina savo laikraštį su dvigubu prenumeratos mokesčiu. Nuoširdi padėka.

Vilniaus Jaunimo Teatras liepos 8, Kultūros Židiny suvaidins Julijos Žemaitės 2-jų dalių komediją "Trys mylimos". Spektaklio pražia — 6 val. vak. Rengia Kultūros Židinio vadovybė.

Gytis Padegimas yra režisierius Julijos Žemaitės 2-jų dalių komedijos "Trys mylimos", kuri bus statoma sekmadienį, liepos 8, Kultūros Židiny.

Lietuviai dalyvaus parade liepos 14 Town of Southold, L. I., N.Y. su tautiniais drabužiais.

Kun. Stasys Raila, šioje apylinkėje išdirbęs 30 metų, sulaukęs 82 metų su viršum, išvyksta iš Maspeth, N.Y. Liepos 1, sekmadienį, 11 val. ryto V. Atsimaitymo bažnyčioje aukos padėkos mišias. Nuo 1 iki 4 val. popiet parapijos salėje bus atsiveikinimo susitikimas. Jubilias, dirbęs Lietuvių Katalikų Religinėje Šalpoje, penkerius metus talkino Apreiškimo parapijoje, o nuo 1978 m. iki dabar talkino V. Atsimaitymo parapijoje, Maspeth. Dabar apsigyvens kunigų poilsio namuose. Jo adresas: Bishop Mugavero Residence, 7200 Douglaston Parkway, P. O. Box 433, Little Neck, N.Y. N.Y. 11363-0433. Telf. 279. 1034.

Lietuviškos rašomos mašinelės Travel-Delux Olympia firmos, neelektrinės gaunamos kreipiantis adresu: St. Prapas, 49 Norseman St., Toronto, Ont. M8Z 2P7, Canada. Tel. 1-416-233 - 4486.

Vladas Lelis iš Rochester, N.Y., visada remia spaudą. Dėkinga administracija už 20 dol. auką *Darbininkui* paremti.

Prel. D. Pocius iš Kearny, N.J., atnaujino prenumeratą ir *Darbininko* jubiliejinių metų proga paukojo 50 dol. Padėka spaudos rėmėjui.

Jonas Laitušis iš Union, N.J., prie prenumeratos pridėjo 30 dol. *Darbininkui* auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Grace Baliūnas - Austin, D.D.S., iš Short Hills, N.J., ketvirtą metai dosniai remia spaudą. Šiemet su prenumeratos atnaujinimu pridėjo 80 dol. auką *Darbininko* jubiliejinių metų proga. Reiškiamė padėką.

J. Burdulia iš Shirley, N.Y., atnaujino prenumeratą su dvigubu prenumeratos mokesčiu. Ačiū už paramą ir 40 dol. čekį.

Kun. Albertas Karalis iš New Haven, Conn., daugelis metų remia spaudą. Šiais *Darbininko* jubiliejiniiais metais su prenumeratos atnaujinimu atsiuntė 75 dol. auką. Padėka už dosnumą.

KULTŪROS ŽIDINYS ŠAUKIASI JŪSŲ PAGALBOS!

Panaudokite šią atkarpą ir siųskite šiuo adresu:

LITHUANIAN CULTURAL CENTER, 355 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

NARIO MOKESTIS:

Organizacijai (\$50.00).....
Asmeniui (\$25.00)

PAGALBINĖ AUKA:.....

Organizacijos pavadinimas, arba asmens vardas ir pavardė:.....

Adresas:

(Visos aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių)

Gyvybė Lietuvai

GYVYBĖ LIETUVAI
reikalingą medicinę

suteikia desperatiškai
pagalbą Lietuvai.

GYVYBĖ LIETUVAI turi Lietuvos CARITAS
sambūrio ir Sveikatos Apsaugos Ministerijos
įgaliojimus telkti vaistus ir medicininius reikmenis Amerikoje.

GYVYBĖ LIETUVAI projektui padeda Catholic
Relief Services ir kitos didžiosios Amerikos šalpos
organizacijos.

GYVYBĖ LIETUVAI prašymams yra
palankios vaistų bendrovės, nes veikiama
per Lietuvių Katalikų Religinę
Šalpą kuri jau 29 metus
pristato medicinę bei kitą
pagalbą Lietuvai.

GYVYBĖ LIETUVAI remiu savo auka:

\$500 \$100 \$50 \$25 \$ _____

Pavardė, vardas

Adresas

Čekius rašyti ir siųsti:

LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID / GYVYBĖ LIETUVAI
351 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN, NEW YORK 11207

Baltija

Elegantiškoje aplinkoje lietuviškas restoranas tiekia pietus ir vakariene. Atidaryta nuo 11:30 val. ryto iki 10 val. vak. Sekmadieniais "Brunch" su šampanu iki 4:30 val. popiet. Sekmadienį vakarais nuo 6 iki 8 val. vak. linksmia klasikinis gitaristas. Pirmadieniais uždaryta. Automobiliai paliekami privačiame kieme, 86 - 21 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Galima susitarti grupėms dėl specialių patiekalų ar kainų. Skambinti 718 846 - 5900.

NELAUKTA STAIGMENA!

Vilniaus Jaunimo Teatras
atvyksta į New Yorką
SEKMADIENĮ, LIEPOS 8 DIENĄ
Kultūros Židiny, Brooklyn, N.Y.

STATOMA

Julijos Žemaitės 2-jų dalių komedija

TRYŠ MYLIMOS

Režisierius — GYTIS PADEGIMAS

PRADŽIA — 6 VAL. VAK.
ĮĖJIMO AUKA — 12 DOL.

RENGIA IR VISUS MALONIAI KVIEČIA Į ŠĮ SPEKTAKLĮ

KULTŪROS ŽIDINIO VADOVYBĖ